

ÅRSRAPPORT 2022

Oplysninger om Sparekassen Djursland

Sparekassen Djursland

Bredgade 10,
8870 Langå
Telefon 86 46 13 22

CVR-nr. 70 55 81 14
www.spardjurs.dk
mail@spardjurs.dk

Bestyrelse

Pernille Amstrup-Bønløkke (formand)
Birthe Rusike (næstformand)
Allan Thorhauge
Christian Greve
Christian L.M. Laursen
Erik Møller
Niels Ole Birk Nielsen
Torben V. Blach
Jan Kristensen, medarbejdervalgt
Karen F. Lisvad, medarbejdervalgt
Martin B. Gravesen, medarbejdervalgt
Jonas K. Mikkelsen, medarbejdervalgt

Direktion

Peter Lading Sørensen

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab,
7400 Herning
CVR-nr. 33 77 12 31

Sparekassen Djurslands afdelinger

Auning

Centervej 8, 8963 Auning
Tlf. 86 48 47 66

Knebel

Knebel Bygade 21 A, 8420 Knebel
Tlf. 87 52 13 20

Erhverv

Århusvej 94, 8940 Randers SV
Tlf. 86 48 60 22

Langå – Hovedkontor

Bredgade 10, 8870 Langå
Tlf. 86 46 13 22

Djurs Direkte

Tingvej 10 A, 8543 Hornslet
Tlf. 87 12 32 24

Randers

Århusvej 94, 8940 Randers SV
Tlf. 86 46 71 77

Grenaa

Sønderport 2, 8500 Grenaa
Tlf. 87 79 79 79

Hornslet

Tingvej 10 A, 8543 Hornslet
Tlf. 87 62 17 17

Indhold

Oplysninger om Sparekassen Djursland	2
Ledelsespåtegning	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	5
Ledelsesberetning	9
ESG & CSR	23
Ledelsesberetning – risikostyring.....	32
Resultatopgørelse	37
Balance.....	38
Egenkapitalopgørelse.....	39
Kapitalopgørelse	40
Noter	41

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022 for Sparekassen Djursland.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiell virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i Sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Langå, den 2. marts 2023

Direktion

Peter Lading Sørensen
Direktør

Bestyrelse

Pernille Amstrup-Bønløkke
Formand

Birthe Rusike
Næstformand

Allan Thorhauge

Christian Greve

Christian L.M. Laursen

Erik Møller

Torben V. Blach

Niels Ole Birk Nielsen

Jonas K. Mikkelsen
Medarbejdervalgt

Jan Kristensen
Medarbejdervalgt

Karen Lisvad
Medarbejdervalgt

Martin B. Gravesen
Medarbejdervalgt

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til repræsentantskabet i Sparekassen Djursland

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Sparekassen Djurslands årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *Revisors ansvar for revisionen af regnskabet*.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af Sparekassen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med disse krav og IESBA Code.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Sparekassen Djursland den 25. marts 1997 for regnskabsåret 1997. Vi er genvalgt årligt ved repræsentantskabsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 26 år frem til og med regnskabet for 2022.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2022. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centralt forhold ved revisionen

Nedskrivninger på udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS 9 som indarbejdet i Regnskabsbekendtgørelsen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse af anvendt regnskabspraksis i note 2 i regnskabet.

Som følge af den makroøkonomiske udvikling med kraftigt stigende energipriser, høj inflation samt forøget renteniveau, har ledelsen indregnet et betydeligt tillæg til nedskrivningerne på udlån i form af et regnskabs mæssigt skøn ("ledelsesmæssigt skøn").

Konsekvenserne af den makroøkonomiske udvikling for sparekassens kunder er i væsentligt omfang uafklarede, hvorfor der er en forøget skønsmæssig usikkerhed om opgørelsen af nedskrivningsbehovet.

Nedskrivninger på udlån er et centralt fokusområde, fordi det regnskabsmæssige skøn i sin natur er komplekst og påvirket af subjektivitet og dermed forbundet med høj grad af skønsmæssig usikkerhed.

Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:

- Fastlæggelse af kreditklassifikation ved første indregning og efterfølgende.
- De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset Sparekassens udlånsp portefølje.
- Sparekassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditforringede (stadie 3) eller med betydelig stigning i kreditrisikoen (stadie 2).
- Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. landbrugsjord og ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne.
- Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. balance-dagen som følge af mulige ændringer af forhold, og som ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger, herunder konsekvenserne for Sparekassens kunder af covid-19 situationen.

Der henvises til årsregnskabet note 3 "risikostyring", note 11 "nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.", note 14 "udlån og tilgodehavender" samt note 2 "anvendt regnskabspraksis", afsnittet "regnskabsmæssige skøn og væsentlige usikkerheder", hvor forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.

Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Vi gennemgik og vurderede de nedskrivninger, som er indregnet i resultatopgørelsen i 2022 og i balancen pr. 31. december 2022.

Vi udførte risikovurderingshandlinger med henblik på at opnå en forståelse af it-systemer, forretningsgange og relevante kontroller vedrørende opgørelse af nedskrivninger på udlån. For kontrollerne vurderede vi, om de var designet og implementeret til effektivt at adressere risikoen for væsentlig fejlinformation. For udvalgte kontroller, som vi planlagde at basere os på, testede vi, om de var udført på konsistent basis.

Vi vurderede og testede Sparekassens opgørelse af nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.

Vi gennemgik og vurderede Sparekassens validering af de metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab, samt de tilrettelagte forretningsgange og interne kontroller, der er etableret for at sikre, at kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån identificeres og registreres rettidigt.

Vi vurderede og testede de af Sparekassens anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivningsscenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. landbrugsjord og ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditforringede udlån og udlån med betydelige svaghestegn.

For en stikprøve af kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation.

For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en stikprøve målrettet større udlån samt udlån inden for segmenter, der er særligt ramt af den makroøkonomiske udvikling.

Vi gennemgik og udfordrede de ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab bl.a. på kunder, der ikke er dækket af de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger, ud fra vores kendskab til porteføljen, brancher og de aktuelle konjunkturer. Vi har herunder haft særlig fokus på Sparekassens opgørelse af de ledelsesmæssige skøn til afdækning af forventede kredittab som følge af den makroøkonomiske udvikling.

Vi vurderede, om de forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån, var passende oplyst.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen.

Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres.

Herning, den 2. marts 2023

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 77 12 31

Carsten Jensen
statsautoriseret revisor
mne10954

Daniel Mogensen
statsautoriseret revisor
mne45831

Ledelsesberetning

Årsrapporten for 2022 i overskrifter

Årets resultat før skat udgør 9,0 mio. kr. Sparekassen generer en tilfredsstillende basisindtjening, men da resultatet for 2022 især er påvirket af negativ kursregulering på Sparekassens obligationsbeholdning, usikkerhed i forbindelse med den makroøkonomiske situation samt det lave renteniveau i årets første måneder, er resultatet for 2022 ikke tilfredsstillende.

Følgende hovedoverskrifter beskriver året 2022:

- forretningsomfanget er faldet med 1,8 %
 - » stigning i indlån på 3,9 %
 - » fald i garantier på 17,4 %
 - » fald i udlån på 2,0 %
- stigning i netto rente- og gebyrindtægter på 14,1 mio. kr.
- meget tilfredsstillende basisindtjening
- utilfredsstillende kursregulering på Sparekassens egenbeholdning af værdipapirer
- ledelsesmæssigt skøn relateret til den makroøkonomiske situation på i alt 13,0 mio. kr. pr. 31.12.2022
- fornuftig branchemæssig spredning på udlån og garantier
- likviditeten er meget tilfredsstillende
- tilfredsstillende solvensoverdækning på 17,9 %-point og 10,0 %-point efter opfyldelse af buffere og NEP-tillæg.

Hovedaktivitet

Sparekassen er et stærkt lokalforankret pengeinstitut. Hovedaktiviteten er almindelige pengeinstitutforretninger, hvorved forstås: modtage indlån, yde lån og kreditter, handel med værdipapirer og valuta. Desuden rådgiver Sparekassen omkring finansiering, investering, pension, bolighandel, forsikring m.v. Hovedparten af kunderne i Sparekassen er private kunder og lokale erhverv.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

De første måneder af 2022 blev ligesom 2021 præget af usikkerhed, restriktioner og nedlukninger i forbindelse med Covid-19.

Kort inde i 2022 glemte vi alt om Covid-19, mundbind og andre forholdsregler, og vendte tilbage til en normal hverdag.

Sparekassen har på nuværende tidspunkt ikke konstateret nævneværdige økonomiske udfordringer for Sparekassens kunder som følge af Covid-19-krisen.

Som nævnt vendte vi kort tilbage til en normal hverdag. Den 24. februar 2022 invaderede russisk militær Ukraine, og for første gang i mange år var der dermed krig mellem to selvstændige nationer på det europæiske kontinent. Oprapningen har været undervejs i mange år, og blev nu desværre en realitet.

Krigen er medvirkende årsag til, at inflationen for alvor steg hen over sommeren 2022. Gas- og elpriser steg p.g.a. restriktioner imod Rusland til uhørte højder, og mange fødevarer steg som følge af Ukraines stærkt faldende eksport af bl.a. korn.

De stigende energipriser pressede virksomhederne til at hæve priserne på deres varer og tjenesteydelser, hvilket betød inflationstal på omkring 10 % hen over 2022. Inflationen faldt dog til et lavere niveau ultimo 2022, men husholdningernes økonomi og virksomhedernes markedsforhold er fortsat pressede.

I forhold til den makroøkonomiske situation, er det ledelsens vurdering, at der er behov for at øge det ledelsesmæssige skøn. Ledelsen har derfor valgt at øge den nuværende nedskrivning til 13,0 mio. kr. og dermed en forøgelse på 3,3 mio. kr., idet krisens konsekvenser og varighed er forbundet med stor usikkerhed.

Resultatopgørelse og balance

Det regnskabsmæssige resultat for året 2022 blev et overskud på 9,0 mio. kr. før skat mod 22,7 mio. kr. i 2021.

Resultatopgørelse i sammendrag (i tkr.)	2022	2021
Netto renteindtægter	71.314	66.864
Udbytte af aktier og netto gebyr- og provisionsindtægter	73.302	63.680
Netto rente- og gebyrindtægter	144.616	130.544
Andre driftsindtægter	88	35
Udgifter til personale og administration	105.202	105.505
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	4.504	5.895
Andre driftsudgifter	48	0
Resultat før nedskrivning, kursregulering og skat	34.950	19.179
Nedskrivning på udlån m.v.	-5.103	-4.633
Resultat før kursregulering	40.053	23.812
Kursreguleringer	-31.055	-1.137
Resultat før skat	8.998	22.675

Sammenligning af årets resultat med tidligere offentliggjorte forventninger

Ved aflæggelse af halvårsrapporten for 2022, var Sparekassen ramt af stor negativ kursregulering på Sparekassens egenbeholdning af obligationer som følge af pludselige og voldsomme rentestigninger. Som følge af dette ændrede Sparekassen forventningen til årets resultat fra 15 – 20 mio. kr. før skat til ”et mindre positivt resultat”.

Det realiserede resultat blev på 9,0 mio. kr. før skat, hvilket er på niveau med de udmeldte forventninger.

Resultatopgørelse

Resultat før skat falder fra 22,7 mio. kr. i 2021 til 9,0 mio. kr. i 2022.

Netto renteindtægter stiger fra 66,9 mio. kr. i 2021 til 71,3 mio. kr. i 2022 en stigning på 4,4 mio. kr.

Sparekassens renteindtægter fra udlån stiger fra 56,9 mio. kr. i 2021 til 60,5 mio. kr. i 2022 – en stigning på 3,6 mio. kr. Sparekassen har ligesom de øvrige pengeinstitutter været udfordret af et stadig faldende renteniveau samt konkurrencen i markedet om de gode kunder. Som redskab til at bekæmpe den stigende inflation, ses der i 2. halvår 2022 dog et stigende renteniveau, som i høj grad er medvirkende årsag til den stigende renteindtægt. Sparekassen kan på trods af et fald i udlånet på 2,0 % derfor øge renteindtjeningen.

Det stigende renteniveau bevirker ligeledes, at Sparekassens indtjening fra obligationsrenterne stiger med 0,7 mio. kr. fra 6,0 mio. kr. i 2021 til 6,7 mio. kr. i 2022.

Sparekassen har løbende reguleret grænserne for negative renter på indlån, og ved udgangen af 2022 er negativ rente på indlån indtil videre historie i Sparekassen. De negative renter har i 2022 givet Sparekassen en indtjening på 8,5 mio. kr. mod 9,0 mio. kr. i 2021 eller et fald på 0,5 mio. kr.

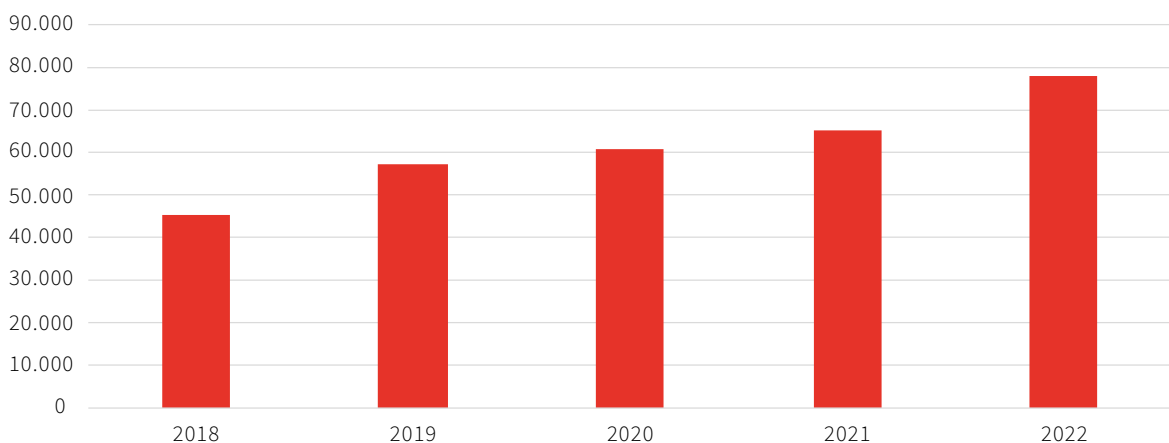
Renter til efterstillet kapital udgør 2,0 mio. kr. og dækker renteudgiften til Sparekassen to supplerende kapitalindskud.

Udbytte af aktier og netto gebyr- og provisionsindtægter er stigende fra 63,7 mio. kr. i 2021 til 73,3 mio. kr. i 2022. En stigning Sparekassen er meget tilfreds med. Stigningen i gebyrindtægterne skyldes primært et højt aktivitetsniveau på især boligområdet, hvor handels- og omlægningsaktiviteten har været høj.

Sparekassen har i 2022 atter haft stor fokus på tilpasning af gebyrer, således, at der betales for den ydelse, der leveres. Dette har haft en positiv indvirkning på indtjeningen i 2022.

I nedenstående tabel er Sparekassens gebyrindtægter illustreret i tkr.

Gebyr- og provisionsindtægter

Udgifter til personale og administration er stort set uændret fra 2021 til 2022, og udgør således 105,2 mio. kr. i 2022 mod 105,5 mio. kr. i 2021. At niveauet kan fastholdes på trods af overenskomstbestemt lønstigning i 2022, kan primært henføres til et fald i øvrige administrationsudgifter, som falder fra 44,8 mio. kr. i 2021 til 43,9 mio. kr. i 2022 – et fald på 0,9 mio. kr. IT-omkostninger til udviklingsprojekter i Sparekassens primære IT-samarbejdspartner SDC A/S er fortsat stigende, men på trods af dette har Sparekassen formået at reducere administrationsomkostningerne med 0,9 mio. kr.

Udgifter til personale udgør 59,8 mio. kr. i 2022 mod 59,5 mio. kr. i 2021. Den beskedne stigning kan henføres til modsatrettede forhold, idet der i 2022 har været en overenskomstmæssig lønstigning, en stigning i opsparert mertid og uafholdte feriedage, samtidig med en tilpasning af bemanningen i Sparekassen.

Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver falder fra 5,9 mio. kr. i 2021 til 4,5 mio. kr. i 2022 eller med 1,4 mio. kr. Årsagen til faldet kan primært henføres til værdiregulering af Sparekassens pengeautomater i forbindelse med forventet og gennemført salg til Nokas Værdihåndtering A/S.

Kursregulering er i 2022 negativ med 31,1 mio. kr. mod et tab i 2021 på 1,1 mio. kr. Kursreguleringen fordeler sig med negativ kursregulering på obligationer med 37,2 mio. kr. og positiv kursregulering på aktier med 5,7 mio. kr. Sparekassens beholdning af aktier består udelukkende af sektoraktier, idet Sparekassen ikke har investeret i børsnoterede aktier.

Nedskrivninger på udlån m.v. Årets nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier udgør en tilbageførsel på 5,1 mio. kr. i 2022, mod en tilbageførsel på 4,6 mio. kr. i 2021. Tilbageførslen skyldes en fortsat forbedret bonitet hos Sparekassens kunder. For nærmere information henvises til note 11.

Årets nedskrivninger er ikke væsentligt påvirket af nedskrivninger relateret til Covid-19 som følge af udløb af corona-lån o.lign. I 2021 var der indarbejdet et ledelsesmæssigt skøn på 9,7 mio. kr. Dette skøn er i 2022 øget til 13,0 mio. kr. som følge af den makroøkonomiske situation – herunder usikkerheder og risici vedrørende:

- svigtende forsyningslinjer, stigende inflation, renteniveau og energipriser
- lav global vækst og forventning om recession i flere lande
- lav efterspørgsel på erhvervs- og boligmarkedet.

Sparekassen har den største kreditmæssige risiko på eksponeringer mod private kunder, idet disse udgør 66,3 % af de samlede udlån og garantier samt på eksponeringer mod landbruget, der udgør 7,6 %. Herefter kommer fast ejendom, der udgør 6,3 %.

For private kunder er der fortsat lav ledighed.

I 2022 har stigende rente, energipriser og fødevarerpriser dog betydet en kraftig udhuling af reallønnen og et pres på visse kunders opsparing. Ligeledes ses der en stigning i antallet af konkurser – forhold som endnu ikke afspejler sig i behov for stigende individuelle nedskrivninger, men forhold der betyder øget fokus på eksempelvis kundernes overtræk og dermed muligt behov for øget nedskrivninger.

Dele af landbruget har i 2022 oplevet høje afregningspriser, men også højere omkostninger til bl.a. foder og gødning. Specielt har mælkeproducenter og planteavlere i 2022 oplevet gode resultater, mens det er gået dårligere for visse svineproducenter. Det er dog forventningen, at landbruget generelt vil være præget af positive konsolideringer også i 2022.

Ultimo 2022 er der i alt foretaget nedskrivninger med 57,0 mio. kr. mod 58,8 mio. kr. ultimo 2021. Faldet kan primært henføres til, at Sparekassen har foretaget tabsafskrivning.

Resultatet før skat udgør 9,0 mio. kr., og skatten er beregnet til 1,1 mio. kr. Årets resultat bliver således på 7,9 mio. kr. mod 16,7 mio. kr. i 2021.

Balance

Sparekassens samlede forretningsomfang, der opgøres som indlån + udlån + garantier, udgør ultimo 2022 i alt 4.728,9 mio. kr. mod 4.816,9,6 mio. kr. ultimo 2021, svarende til et fald på 1,8 %.

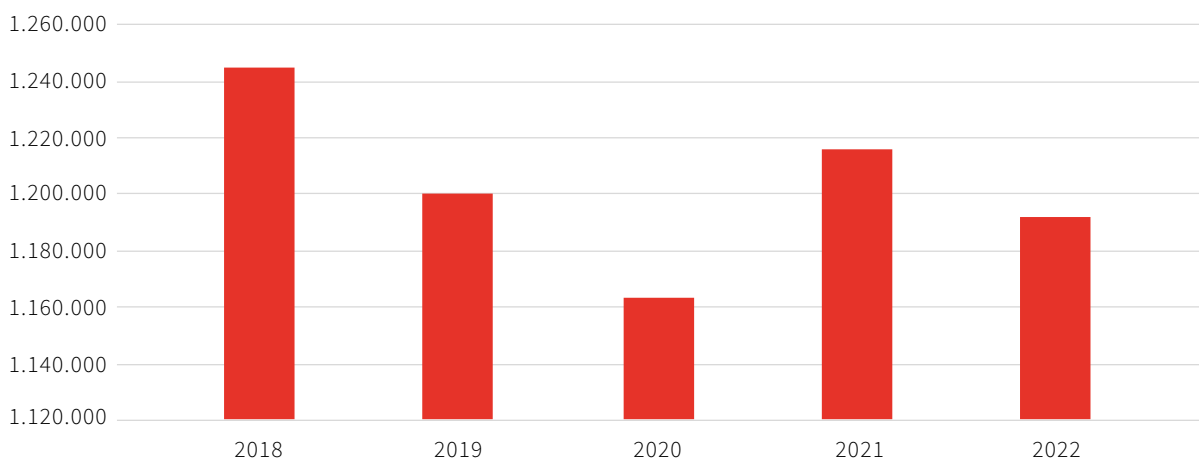
Udlån og garantier. Sparekassens udlån ultimo 2022 udgjorde 1.191,5 mio. kr. mod 1.215,9 mio. kr. ultimo 2021, hvilket er et fald på 24,3 mio. kr. eller 2,0 %.

Sparekassens udlån og garantistillelser er fordelt med 66,3 % til private og 33,7 % til erhverv – en fordeling Sparekassen er tilfreds med – dog således, at der er ønske om vækst inden for segmentet små og mellemstore virksomheder med en sund økonomi og inden for Sparekassens primære markedsområde.

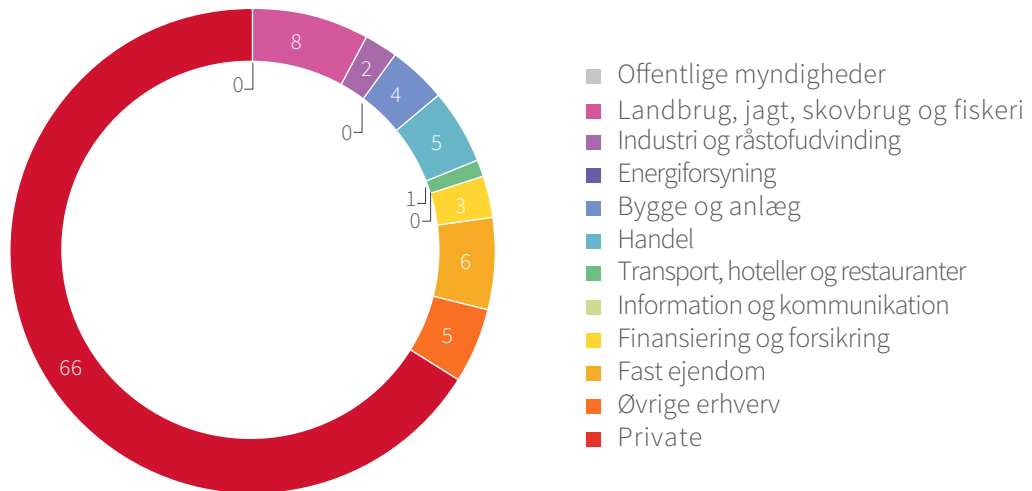
De samlede udlån er i perioden 2018 til 2022 ændret fra mio. kr. 1.244,4 i 2018 til mio. kr. 1.191,5 i 2022.

Udviklingen kan illustreres således i tkr.:

Udlån

Udlån og garantier fordelt på brancher ultimo 2022:

Sparekassen overvåger løbende kvaliteten af udlån og tilhørende sikkerheder, og ved styring og kontrol af bl.a. overtræk, er Sparekassen hele tiden på forkant i forhold til faresignaler og risikotegn.

Indlån. Sparekassens samlede indlån inkl. puljeordninger udgør 3.231,3 mio. kr. ultimo 2022 mod 3.177,5 mio. kr. ultimo 2021, og dermed en stigning på 53,9 mio. kr. eller 1,7 %. Stigningen kan henføres til fortsat stigende opsparingslyst hos bestående kunder. Afkast af puljeordninger kan for året opgøres til et negativt afkast på 60,5 mio. kr. mod et positivt afkast i 2021 på 64,0 mio. kr.

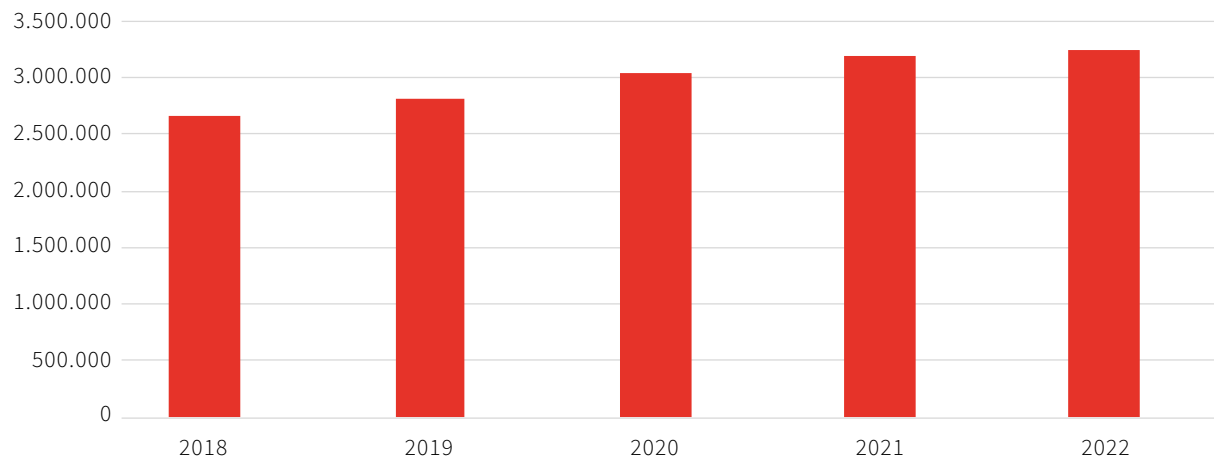
Sparekassens kunder tilbydes placering af pensionsmidler i puljeordning, som forvaltes af SparInvest. Ultimo 2022 kan puljeindeståender opgøres til 485,7 mio. kr. mod 535,2 mio. kr. ultimo 2021.

Sparekassens almindelige kundeindlån er bredt fordelt, idet over 80,0 % af alle kundeindlån er dækket af Garantiformuen. Sparekassen har ingen aftaleindlån, og er således ikke afhængig af enkelte større aftaleindlån.

De samlede indlån er i perioden 2018 til 2022 øget fra mio. kr. 2.671,1 til mio. kr. 3.231,3 eller med 21,0 %.

Udviklingen kan illustreres således i tkr.:

Indlån inkl. puljer

Værdipapirer. Egenbeholdningen af værdipapirer udgør ultimo 2022 1.495,0 mio. kr. mod 1.429,6 ultimo 2021. Beholdningen består primært af obligationer – i alt 1.372,1 mio. kr. ultimo 2022 mod 1.320,8 mio. ultimo 2021. Hovedparten er danske realkreditobligationer. Stigningen skyldes primært yderligere investering af overskudslikviditet i obligationer.

Beholdningen af aktier udgør ultimo 2022 122,9 mio. kr. mod 108,8 mio. kr. ultimo 2021. Beholdningen udgøres alene af aktier i virksomheder, som Sparekassen samarbejder med – såkaldte sektoraktier. Stigning skyldes omfordeling i.f.t. Sparekassens forretningsomfang med samarbejdspartneren.

Sparekassens porteføljepleje af egenbeholdningen er outsourcet til ekstern kapitalforvalter, som har fastsatte varighedsmål at styre efter, og som leverer månedlige afkastrapporteringer. Desuden varetages en mindre del af beholdningen af Sparekassens administrationsafdeling – primært forvaltning af Sparekassens likviditetsoverskud.

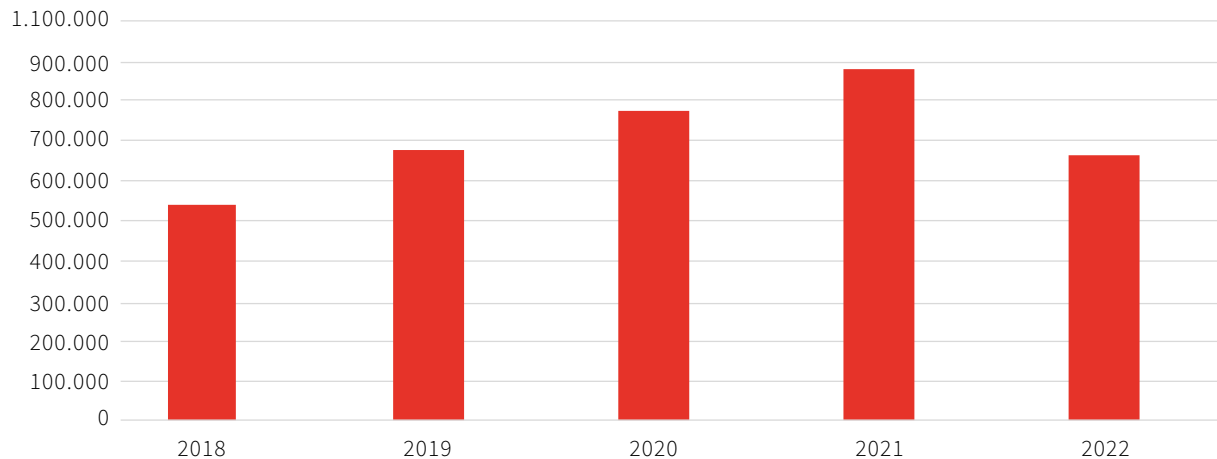
Egenbeholdningen udgør en meget væsentlig andel af de samlede aktiver, hvorfor der er stor fokus på styring af risiko. Beholdningen af obligationer følges løbende ved opgørelse af såkaldt VAR-beregning (Value at Risk).

Eventualforpligtelser omfatter Sparekassens garantiforpligtelser, der primært er stillet for Sparekassens kunder som finans-, arbejds-, lånesags- og tabsgarantier. Forpligtelsen, der er specificeret i note 21 til årsrapporten, udgjorde ultimo 2022 i alt 666,0 mio. kr. mod 885,2 mio. kr. ultimo 2021 – et fald på 219,2 mio. kr. svarende til 24,8 %. Forpligtelsen er faldende grundet faldende aktivitet på bolighandler og konverteringsaktivitet.

Eventualforpligtelserne er i perioden 2018 til 2022 øget fra mio. kr. 539,8 til mio. kr. 666,0 eller med 23,4 %.

Udviklingen kan illustreres således i t.kr.:

Garantier

Likviditet

Sparekassen skal efterleve kravet til Liquidity Coverage Ratio (LCR) på minimum 100 %. Sparekassen lever op til kravet, idet LCR ultimo 2022 kan opgøres til 855,4 %. LCR beregnes som beholdning af høj-kvalitets likvide aktiver i forhold til netto cash-outflow over de kommende 30 dage.

Sparekassen skal ligeledes efterleve kravet til Net Stable Funding (NSFR) på minimum 100%. Sparekassen har ultimo 2022 en NFSR-procent på 190,5 %.

Sparekassens ledelse har løbende fokus på likviditeten. Sparekassen har som det meste af branchen et stort likviditetsoverskud. Der arbejdes løbende med at tilbyde kunderne alternative investeringer til kontant placering. Indlånsoverskuddet kan ultimo 2022 opgøres til 1.554,1 mio. kr.

Samtidig udgjorde udlånsprocenten – udlån tillagt nedskrivning i forhold til indlån 38,6 %. Det er Sparekassens ønske at øge udlånet samt reducere indlånet, således at der opnås en bedre balance.

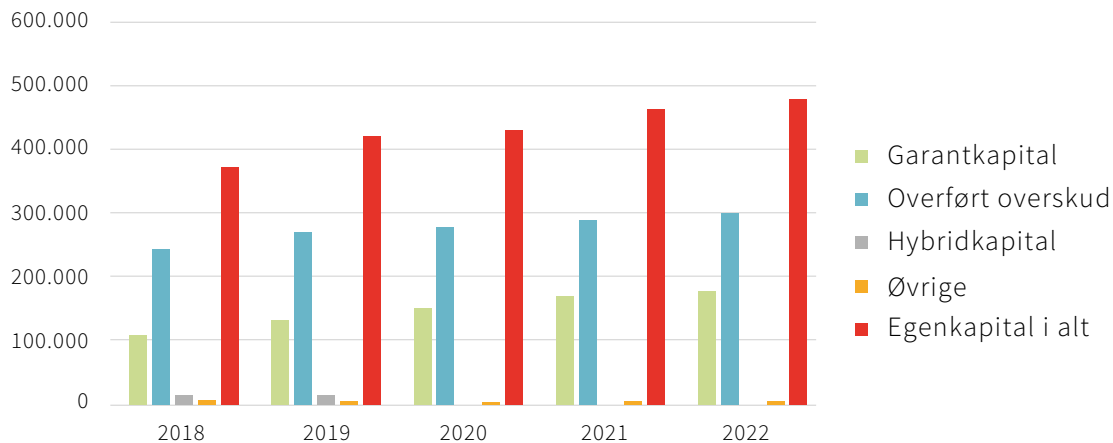
Egenkapital

Den samlede egenkapital er pr. 31.12.2022 opgjort til 473,5 mio. kr. Pr. 31.12.2021 udgjorde egenkapitalen 461,3 mio. kr. Der har været en nettotilgang i garantkapitalen på 6,8 mio. kr. som følge af kunders tegning af garantkapital. Udbetalte garantrenter i 2022 vedrørende 2021 udgør 3,2 mio. kr. Posten fratrækkes egenkapitalen. Egenkapitalen består desuden af overført overskud, som ultimo 2022 udgør 294,2 mio. kr.

Den samlede egenkapital er i perioden 2018 til 2022 øget fra mio. kr. 371,9 til mio. kr. 473,5.

Egenkapitalens sammensætning kan illustreres således i tkr.:

Egenkapital

Kapital og solvensbehov

Sparekassens kapitalprocent er opgjort til 28,1 % pr. 31.12.2022 mod 23,6 % pr. 31.12.2021, mens den egentlige kernekapital er opgjort til 25,3 % pr. 31.12.2022 mod 21,5 % pr. 31.12.2021. Stigningen sker primært grundet et fald i de vægtede eksponeringer på 333,1 mio. kr. Sparekassens egentlige kernekapital udgøres af overført overskud, garantkapital og rente til garanter.

Sparekassen skal ud over at opgøre den faktiske kapitalprocent, også opgøre det individuelle solvensbehov.

Sparekassen har opgjort det individuelle solvensbehov til 10,2 % pr. 31.12.2022 mod 10,5 % ultimo 2021.

Kapitalbevaringsbufferen er fuld indfaset med 2,5 %, den kontracykliske kapitalbufferudgør ultimo 2022 2,0 %, og NEP-kravet er fastsat til 14,2 % hvorefter det samlede krav til Sparekassen kapitalgrundlag udgør 18,7 %.

Sparekassen har på baggrund af det beregnede kapitalkrav opgjort en overdækning på 9,4 %-point eller 144.846 mio. kr., som udgør forskellen mellem det nuværende kapitalkrav (kapitalbevaringsbuffer + kontracyklisk kapitalbuffer + NEP-kravet) og kapitalprocenten.

Sparekassens bestyrelse har besluttet at opretholde en solvensmæssig overdækning på minimum 4,5 %-point. Den solvensmæssige overdækningsmålsætning er således opfyldt.

Sparekassen skal offentliggøre en række oplysninger – herunder det opgjorte individuelle solvensbehov. Sparekassen har valgt at offentliggøre oplysningerne på hjemmesiden www.spardjurs.dk.

Kommende kapitalkrav

Kontracyklisk kapitalbuffer

Den kontracykliske kapitalbuffer blev i forbindelse med Covid-19 frigivet, og dermed udgjorde den 0 % pr. 31. december 2021. Erhvervsministeren besluttede i løbet af 2021 at genindføre bufferen med 1 % med virkning fra 30. september 2022, og med en yderligere forhøjelse til 2 % fra 31. december 2022. Endelig henstillede Det Systemiske Risikoråd i marts 2022 til erhvervsministeren, at bufferen forøges med yderligere 0,5 % fra 31. marts 2023, hvorefter bufferen igen er fuld indfaset.

NEP-krav

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet har i henhold til Lov om finansiell virksomhed udarbejdet planer for afvikling af nødlidende pengeinstitutter. I forbindelse med disse planer skal myndighederne for alle pengeinstitutter fastsætte et krav til nedskrivningseggede passiver (NEP-krav) i overensstemmelse med det afviklingsprincip, som myndighederne har fastlagt for det enkelte institut.

NEP-kravet indfases frem mod 1. januar 2024, hvor kravet er fuldt gældende.

Finanstilsynet genberegner og fastsætter NEP-kravet én gang årligt, hvorfor NEP-kravet og indfasningen frem i tid ændrer sig fra år til år. Ultimo 2022 udgør Sparekassens NEP-krav 14,2 %-point. NEP-kravet for 2023 og den tilknyttede indfasning fremgår af oversigten.

Indfasning af NEP-krav	1. januar 2023	1. januar 2024
	14,5 %	15,4 %

NEP-tillægget, der fuld indfaset udgør 4,9 %, skal opfyldes med kapitalgrundlagsinstrumenter eller med ikke-foranstillet seniorkapital (Senior Non-Preferred instrumenter), der er efterstillet simple kreditorer og derved skærmer de simple kreditorer i en afviklingssituation.

Sparekassen har som målsætning løbende at afdække NEP-tillægget med egentlig kernekapital.

Finanstilsynet har i december 2022 fastsat Sparekassens NEP-tillæg på basis af de risikovægtede eksponeringer ultimo 2021 til 4,9 %.

Sparekassens NEP-krav 1. januar 2024 (15,4 %) plus fuld indfaset bufferkrav (5,0 %) plus Sparekassens eget krav til solvensmæssig overdækning (4,5 %) udgør 24,9 %. Med nuværende kapitalforhold opfylder Sparekassens således allerede på nuværende tidspunkt kapitalkravet pr. 1. januar 2024.

Sparekassen arbejder løbende med kapitalplaner for at sikre, at vi til enhver tid kan opfylde de kommende krav.

Finanstilsynets Tilsynsdiamant

Finanstilsynets Tilsynsdiamant indeholder fire pejlemærker for, hvad der som udgangspunkt anses for at være pengeinstitutvirksomhed med forhøjet risiko.

De fire parametre er:

- Summen af store eksponeringer (under 175 procent af den egentlige kernekapital).
- Udlånsvækst (mindre end 20 procent pr. år).
- Ejendomsudlån – brancherne fast ejendom og gennemførelse af byggeprojekter (mindre end 25 procent af de samlede udlån).
- Likviditetspejlemærke (større end 100 procent).

Sparekassen har beregnet værdier ultimo 2022 og ultimo 2021, og af nedenstående tabel kan ses, at Sparekassen i begge år ligger komfortabelt inden for grænseværdierne.

Grænseværdierne og Sparekassens værdier ultimo 2022 og ultimo 2021:

Tilsynsdiamanten	Grænseværdier	Sparekassen Djursland pr. 31.12.2022	Sparekassen Djursland pr. 31.12.2021
Store eksponeringer	< 175 %	82,6 %	74,9 %
Udlånsvækst år – år	< 20 %	-2,1 %	4,4 %
Ejendomseksponering	< 25 %	6,2 %	5,0 %
Likviditetspejlemærke	> 100 %	1.012,5 %	891,8 %

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets slutning, som påvirker årsrapport 2022.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivning på udlån, usikkerhed ift. den makroøkonomiske situation, hensættelse til tab på garantier, værdiansættelse af domicilejendomme, immaterielle aktiver og til Sparekassens beholdning af unoterede aktier i sektor-ejede selskaber.

Ledelsen vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er forsvarlig i forhold til årsrapporten. Der henvises til anvendt regnskabspraksis i note 2, hvor væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger i årsrapporten omtales.

Ledelsens vurdering af årets resultat

Årets resultat er ikke tilfredsstillende specielt henset til den negative kursregulering af Sparekassens egenbeholdning af obligationer.

Indlån stiger med 103,4 mio. kr. og udlån falder med 24,3 mio. kr. hvilket er tilfredsstillende set i lyset af, at renteutviklingen har medført mange boligejeres hjemtagelse af forøget lån hos realkredit, som ofte er anvendt til ekstraordinær nedbringelse af lån i Sparekassen.

Nettorenterne er positivt påvirket af det stigende renteniveau i 2. halvdel af 2022, stigende renteindtægter fra obligationsbeholdningen samt stigende rentemarginal.

Nettorente- og gebyrindtægter stiger med 10,8 % – primært p.g.a. høj aktivitet på boligmarkedet samt stigende rentemarginal.

Omkostninger til personale og administration er faldende med 0,3 mio. kr. – en tilfredsstillende udvikling.

Dermed en meget tilfredsstillende basisindtjening, som i forhold til 2021 er øget med 15,8 mio. kr.

Nedskrivning på udlån er på et meget lavt niveau. For at tage højde for usikkerheden ved den makroøkonomiske situation, har ledelsen estimeret et ledelsesmæssigt skøn til afdækning af kommende nedskrivninger i niveauet 13,0 mio. kr.

Kursregulering af Sparekassens beholdning af værdipapirer er som nævnt ikke tilfredsstillende. Kursregulering af obligationsbeholdningen er negativ, hvilket skyldes den stigende markedsrente.

Sparekassen har i samarbejde med porteføljemanager medio 2022 omlagt beholdningen til obligationer med kortere varighed.

Forventninger til 2023

Det er usikkert, hvordan den makroøkonomiske situation udvikler sig. Sparekassens kunder vurderes fortsat ikke at være hårdt ramt af krisen, men jo længere en afslutning på krisen trækker ud, desto større bliver usikkerheden om, hvilke kunder der i givet fald bliver ramt økonomisk.

Det stigende renteniveau forventes at bidrage positivt til det kommende års indtjening. Det er ledelsens forventning, at der i 2023 vil være en mindre vækst i økonomien afhængigt af afslutningen på krisen, hastigheden af kommende rentestigninger samt hvor hurtigt de faldende råvarepriser rammer virksomhederne og i sidste ende forbrugerne.

Der er fortsat stor usikkerhed i udlånsudviklingen. Aktivitetsniveauet på boligmarkedet forventes at falde, men ledelsen forventer, at den basale forretning af kunderelaterede aktiviteter generelt vil udvikle sig fornuftigt, således at resultatet vil ligge i niveauet 35 - 50 mio. kr. før skat. Konkurrencen i sektoren om de gode kunder forventes at fortsætte, hvorfor konkurrencedygtige produkter og koncepter fortsat vil have afgørende betydning.

Den makroøkonomiske udvikling vil også medføre usikkerhed om måling af Sparekassens eksponeringer. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling indenfor brancher, hvor Sparekassen har ikke ubetydelige eksponeringer, kan medføre yderligere nedskrivninger og hensættelser, der vil påvirke vurderingen af Sparekassens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. ultimo 2023. Der er som tidligere beskrevet foretaget et ledelsesmæssigt skøn til afdækning af dette.

Løn- og personaleomkostningerne vil stige primært som følge af den forventede overenskomstmæssige lønregulering. Arbejdsmarkedets parter forhandler p.t. om vilkårene i den kommende overenskomst. En lønregulering højere end tidligere set er henset til inflationen et tema. Desuden er omkostninger til Sparekassens IT-leverandør stigende bl.a. som følge af deltagelse i IT-udviklingsopgaver.

Som følge af det stigende renteniveau forventes likviditeten i 2023 at give positivt afkast. Rente af indestående er både i Nationalbanken og hos clearingspartner positiv og ikke uvæsentlig henset til et stort likviditetsoverskud.

I takt med den forventede renteutvikling forventes Sparekassens beholdning af obligationer at generere et afkast i omegnen af 3 %. Beholdningen af finansielle anlægsaktiver ventes at give en positiv kursregulering.

Redegørelse om underrepræsenteret køn i Sparekassens øverste ledelse samt øvrige ledelsesniveauer

Politik for måltal om kønsmæssig sammensætning af bestyrelsen

Sparekassen er pålagt i ledelsesberetningen at orientere om målsætninger i forhold til det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og i øvrige ledelseslag. Sparekassen har ultimo 2022 aktuelt 9 mænd og 3 kvinder svarende til 75 % mænd og 25 % kvinder i bestyrelsen.

Fordelingen er under målet for antallet af repræsentantskabsvalgte kvinder i bestyrelsen, som er fastsat til mindst 33 % kvinder. Fordelingen er ændret i.f.t. 2021 i forbindelse med et kvindeligt medlemsudtræden af bestyrelsen.

Politik for måltal i øvrige ledelsesniveauer

I forhold til øvrige ledelseslag tilstræber Sparekassen en ligelig fordeling mellem kvinder og mænd. Ved udgangen af 2022 udgør antallet af kvindelige ledere ca. 50 % af Sparekassens ledere.

Sparekassen ønsker en åben og fordomsfri kultur, hvor den enkelte medarbejder kan udnytte sine kompetencer bedst muligt.

God selskabsledelse

Komitéen for god Selskabsledelse vedtog og offentliggjorde den 2. december 2020 opdaterede anbefalinger for god Selskabsledelse, som er gældende for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2021 eller senere. Sparekassens ledelse har forholdt sig til de opdaterede anbefalinger.

Anbefalingerne ligger inden for hovedområderne:

- samspil med Sparekassens garantier, investorer og øvrige interessenter,
- bestyrelsens opgaver og ansvar
- bestyrelsens sammensætning, organisering og evaluering,
- ledelsens vederlag
- risikostyring.

Oplysningerne om kodeks for virksomhedsledelse for Sparekassen er samlet i en redegørelse, som er offentliggjort på Sparekassens hjemmeside www.spardjurs.dk under punktet "Om os", hvortil der henvises.

Sparekassens ledelse følger generelt anbefalingerne, og følges anbefalingerne ikke, har ledelsen redegjort om baggrunden herfor.

Sparekassen bakker desuden op om den danske regerings bestræbelse på at sætte menneskerettigheder og klimapåvirkninger højt på dagsordenen. Sparekassen er et lokalt pengeinstitut med et udpræget lokalt sigte, og har derfor ikke specifikke politikker på disse områder.

ESG & CSR

”Forum for Bæredygtig Finans” i regi af Finans Danmark har anbefalet pengeinstitutsektoren til at bidrage til den bæredygtige omstilling. Sparekassen støtter op om initiativet.

Anbefalinger til finanssektoren:

- a) integrér bæredygtighed i forretningsmodellen
- b) flere bæredygtige produkter på hylden
- c) gennemfør bæredygtighed i egen forretning
- d) klar og troværdig dokumentation og kommunikation om bæredygtighed
- e) offentliggørelse af CO2 – aftryk og mål for fremtidige reduktioner
- f) ambitiøs CO2 – screening
- g) bæredygtig klassifikation på både udlån og investeringer
- h) følge bæredygtighedsguiden til den finansielle sektor
- i) årlig bæredygtighedsredegørelse
- j) fokus på uddannelse
- k) sparringspartner for bæredygtige iværksættere
- l) bedre muligheder for at få lån til nye forretningsmodeller.

Anbefalinger rettet mod finansiering af brancher med særlig relevans for klimaudfordringen og den bæredygtige omstilling:

- m) øget fokus på finansiering af bæredygtige ejendomme
- n) bedre energimærker med øget gennemslagskraft
- o) øget fokus på finansiering af bæredygtige transportformer
- p) øget fokus på finansiering af bæredygtig landbrugsdrift
- q) bæredygtige målemetoder i landbruget.

I Sparekassen er vi ikke direkte belastet af tunge miljømæssige problemstillinger eller kritiske menneskeretlige udfordringer. Sparekassen er dog bevidst om, at vi selv søger at drive en bæredygtig og social ansvarlig virksomhed, og at vi bidrager til udviklingen, hvor vi har mulighed for det.

I Sparekassen har vi derfor valgt at prioritere fire af FN’s verdensmål for bæredygtig udvikling. Dette med udgangspunkt i, at de forandringer Sparekassen kan bidrage med, er med til at ændre holdninger og bidrager ind i en større forandring på verdensplan. De fire mål er:

Sundhed og trivsel: Sparekassen ønsker en sund og attraktiv arbejdsplads med høj grad af trivsel. Medarbejderne skal føle sig trygge i deres hverdag igennem ansættelse i Sparekassen. Sparekassen tilbyder til det formål en pensionsordning og sundhedsforsikring til alle medarbejdere. Hertil kommer mulighed for seniorordninger, flexjob og andre løsninger for at fastholde erfarne medarbejdere i Sparekassen. Sundhed og trivsel måles ved jævnlige trivselsundersøgelser jf. målsætningerne som nævnt nedenfor.

Uddannelse: Sparekassen vægter videreuddannelse meget højt. Sparekassen samarbejder bl.a. med Finanssektorens Uddannelsescenter i Skanderborg men også med lokale uddannelsessteder som f.eks. Tradium i Randers. Sparekassens medarbejdere deltager også gerne i at uddanne andre – som f.eks. deltagelse i ”Pengeugen” og med økonomiske indlæg på områdets uddannelsesinstitutioner. Uddannelse tilbydes til alle uanset køn. Sparekassen har en række uddannelsesinstitutioner – herunder højskoler og efterskoler som kunde.

Bæredygtige byer og lokalsamfund: Sparekassen bidrager med bæredygtig vækst og arbejdspladser på Djursland og i Randers området. Sparekassen understøtter den lokale udvikling rundt om i de mindre lokalsamfund. Hovedsædets placering i Langå er et eksempel herpå. Sparekassen støtter det lokale forenings- og idrætsliv med attraktive produkttilbud og direkte sponsorater.

Klimaindsats: Sparekassen ønsker at begrænse Sparekassens miljøpåvirkning mest muligt. Sparekassen tænker i størst mulig bæredygtighed i sin indkøbspolitik. Sparekassen har etableret lånetyper, som fremmer kundernes køb af mere bæredygtige biler og energivenlige ejendomme. I samarbejde med Totalkredit får Sparekassens kunder adgang til energiberegnere samt mulige lån til energiforbedringer og generel finansiering af den grønne omstilling. I samarbejde med Bankinvest, Sparinvest og AP-Pension/Nærpension tilbyder Sparekassen en række investerings- og pensionsprodukter med fokus på den grønne omstilling – herunder udvalgte ”svanemærkede” investeringsfonde. Sparekassens konkrete og aktuelle initiativer findes på www.spardjurs.dk/bæredygtighed.

Helt konkret har Sparekassen desuden fokus på:

- i. produktudbud – såvel egne produkter samt produkter fra samarbejdspartnere
- ii. markedsføring, sponsorater – herunder indkøb af reklameartikler
- iii. lokaler, firmabiler og andre forbrugsprodukter
- iv. etablering af ladestandere til elbiler.

I regnskabsåret 2022 har Sparekassen afholdt et fælles seminar for alle medarbejdere med udgangspunkt i ESG og de 4 udvalgte verdensmål. Dette har haft til formål at øge opmærksomheden, samt fremavle forslag til interne såvel som eksterne initiativer på området. Det øgede fokus på den grønne omstilling har bl.a. betydet at flere interne møder afholdes som web-møder.

I forhold til vores produktudbud, arbejdes der på lancering af en opsparingskonto med særlige fordele for vores kunder der sparer op til grønne tiltag. Dette kunne eksempelvis være udskiftning af varmekilde, energirenovering, ”grønne” biler mv.

Vi arbejder med et øget fokus på at Sparekassens sponsorater har en bæredygtig profil, hvilket også afspejler sig i vores generelle markedsføring.

Fokus på lokaler mv. har i 2022 betydet at kundeafdelingerne for Erhverv og Randers er blevet samlet i nybyggede lokaler, hvor solceller udgør et større supplement som energikilde. Ved de nybyggede lokaler i Randers er der foruden generel fokus på miljørigtige materialer opsat ladestandere til el-biler, som et led i at skabe mere bæredygtige afdelinger i Sparekassen.

Foruden de generelle tiltag i Sparekassen er der udarbejdet handlingsplaner for Sparekassens CO₂-aftryk på områderne for udlån og investering.

Udlån

Handlingsplan for reduktion af CO₂-aftrykket fra udlån rapporteringsåret 2022.

Resume

- CO₂-udledning fra udlån er opgjort til 7.247 ton.
- Med opgørelsen har Sparekassen Djursland fået en indikation af de væsentligste CO₂-udledningskilder fra udlånet, om end det endnu ikke har været muligt at skaffe data på udlånsområdet for bolig.
- Sparekassen vil i 2023 fortsat bidrage til en bæredygtig omstilling af samfundet ved at have endnu mere fokus på bæredygtighed i dialogen med kunderne og ved at tilbyde flere bæredygtige udlånsprodukter.
- Sparekassen vil fremadrettet have fokus på at indsamle relevante bæredygtighedsdata for derigennem at få et bedre overblik over instituttets bæredygtighedsrisici og reduktionspotentiale, så der på sigt kan opstilles egentlige reduktionsmål for CO₂-aftrykket fra udlån.

Indledning

Forum for Bæredygtig Finans lancerede i december 2019 en række anbefalinger til, hvordan den finansielle sektor kan medvirke til at accelerere den bæredygtige omstilling af samfundet. En af anbefalingerne er, at alle pengeinstitutter fremlægger en årlig handlingsplan for reduktion af CO₂-aftrykket af deres udlån senest i forbindelse med fremlæggelse af deres årsrapport for 2022.

Nærværende handlingsplan bidrager til opfyldelse af denne anbefaling og afspejler, hvor Sparekassen Djursland står aktuelt. Vores fokus er på at skabe gennemsigtighed med henblik på at kunne identificere de af vores udlån, hvor der er størst CO₂-reduktionspotentiale.

Allerede i dag tilbyder Sparekassen Djursland en række attraktive udlånsprodukter især inden for finansiering af ejendomme og biler. Disse udlånsprodukter, der er rettet mod at nedbringe kundernes CO₂-aftryk, er dels udviklet i Sparekassen Djursland, dels sammen med vores samarbejdspartnere inden for realkredit – Totalkredit og DLR Kredit.

Metode og datagrundlag

Til brug for opgørelsen af CO₂-udledningen har Sparekassen Djursland anvendt de fælles principper og metoder for måling og opgørelse af finansierede emissioner fra udlån, som fremgår af CO₂-model for den finansielle sektor.

Det er ikke muligt at opgøre CO₂-aftrykket fra hele udlånsporteføljen, da udlån til private ofte ikke er formålsbestemt. Dette gælder f.eks. kassekreditter. Det er oftest udlån til boligformål og bilkøb, der er formålsbestemt. På privatsiden medregnes således – i overensstemmelse med CO₂-modellen for den finansielle sektor – udelukkende finansierede emissioner fra billån, da data endnu ikke er fyldestgørende for boliglån.

Det er kun udledning fra udlån på egen balance, der opgøres. Realkreditudlån formidlet af Sparekassen Djursland medregnes således ikke i opgørelsen. Det gælder f.eks. alle realkreditudlån, som Sparekassen Djursland har formidlet gennem Totalkredit og DLR Kredit. Udledningen fra disse lån opgøres respektivt af Totalkredit og DLR Kredit. Herved undgås, at udledningen medregnes to steder.

CO₂-aftrykket fra billån er opgjort med udgangspunkt i en gennemsnitlig beregning på udledning af alle billån. På baggrund af nuværende data er det ikke muligt at udspecificere vores udlån i brændstoftyper mv.

CO₂-aftrykket fra erhvervsudlån, som er opgjort med udgangspunkt i Lokale Pengeinstitutters modelværktøj, er primært baseret på Danmarks Statistiks sektorgennemsnit fordelt på brancher. Sparekassen Djursland vil fremadrettet have et stort fokus på at indsamle individuelle data fra den enkelte erhvervs-kunde eller forsyningselskaber til erstatning for Danmarks Statistiks data, da individuelle data i sagens natur har en højere kvalitet. Derfor vil opgørelsen med tiden blive mere præcis.

Tabel: opgjort CO₂e-udledning fra udlån ultimo 2022

	Udlån (Mio. kr.)	Andel af udlån	Udledning (ton CO ₂ e)*	Andel af udledning	Udledningsintensitet (Udledning i ton CO ₂ e pr. mio. kr. i udlån)
Bil	171,5	29,5 %	2.961	41 %	17,3
Erhverv	411	70,5 %	4.286	59 %	10,4
Total	582,5	100 %	7.247	100 %	27,7

* Total CO₂-emissioner i ton CO₂-ækvivalenter (CO₂e)

Som tabellen viser, er der opgjort CO₂e-udledninger fra udlån svarende til 582,5 mio. kr. Udledningen fra disse udlån er opgjort til 7.247 ton CO₂e. Dette svarer til en udledningsintensitet på 27,7.

På erhvervsiden opgøres de største udledningsintensiteter inden for brancherne: Landbrug og Transport. Som tidligere nævnt er denne opgørelse dog indtil videre primært baseret på Danmarks Statistiks sektorgennemsnit fordelt på brancher.

Reduktionsmål

Opgørelser af CO₂-udledninger er fortsat på et tidligt stadie, og der er – som beskrevet ovenfor – væsentlige udfordringer med mangel på data inden for alle begge kategorier – bil og erhverv. Der er således endnu ikke fastlagt et sikkert udgangspunkt for opgørelsen (opgørelsens basislinje). Sparekassen Djursland finder på den baggrund ikke, at tiden endnu er moden til at opstille egentlige reduktionsmål for reduktion af CO₂-udledninger fra vores udlån. Dette er i øvrigt også i overensstemmelse med Finans Danmarks CO₂-model, hvor det anbefales, at der opstilles reduktionsmål, når der er fastlagt en basislinje.

Selvom der endnu ikke kan opstilles egentlige reduktionsmål, er det forventningen, at udledningsintensiteten vil reduceres fremover. Det skyldes bl.a., at kundernes stigende efterspørgsel efter el- og hybridbiler vil reducere udledningsintensiteten på billån, og at den generelle omstilling i varmforsyningen mod f.eks. fjernvarme vil reducere udledningsintensiteten på boliglån. Derudover introduceres mange tiltag til at nedbringe virksomhedernes udledninger. Denne udvikling forventes at blive forstærket i takt med, at endnu flere virksomheder pålægges en CO₂-afgift.

Konkrete tiltag

Ovenstående opgørelse af CO₂-udledningen er første egentlige beregning af dette nye og meget komplekse område i Sparekassen Djursland. Opgørelsen vil fremover især blive anvendt som udgangspunkt for vores videre arbejde med at identificere muligheder for at reducere den negative påvirkning og forøge den positive påvirkning.

I 2023 vil Sparekassen Djursland fortsat bidrage til en bæredygtig omstilling af samfundet ved at have endnu mere fokus på bæredygtighed i dialogen med kunderne og ved at tilbyde flere bæredygtige udlånsprodukter både i eget regi og sammen med Totalkredit og DLR Kredit, der er vores samarbejdspartnere inden for realkredit.

For at styrke dialogen med kunderne har Sparekassens administrerende direktør, investeringsansvarlige, samt udvalgte ledere i erhverv og privatafdelingerne deltaget i målrettede uddannelsesaktiviteter, der gør dem i stand til at have en dialog med kunderne om valg af bæredygtige løsninger og finansiering. Det er vores mål, at endnu flere kunderådgivere skal gennemgå uddannelsesaktiviteter, således at alle relevante kunderådgivere inden 2026 er ”klædt på” til at have denne dialog med kunderne.

Derudover vil vi fremadrettet have fokus på at indsamle relevante bæredygtighedsdata for derigennem at få et bedre overblik over instituttets bæredygtighedsrisici og reduktionspotentiale, så vi på sigt bliver i stand til at opstille egentlige reduktionsmål for CO₂-aftrykket fra udlån. Denne dataindsamling vil både ske i Sparekassen Djursland og i samarbejde med vores samarbejdspartnere inden for realkredit – Totalkredit og DLR Kredit – samt på vores datacentral.

Datakvalitet

Datakvaliteten bag de CO₂-aftryk, der er beregnet i denne handlingsplan, er endnu ikke tilfredsstillende, idet kun få kunder har frembragt individuelle data, hvorfor der er estimeret et CO₂-aftryk med udgangspunkt i gennemsnitstal fra forskellige offentlige registre. Ud fra et fastlagt datahierarki indeholdende en datakvalitetsscore i intervallet 1-5, hvor score 1 er den højeste datakvalitetsscore og 5 den laveste, ligger størstedelen af det nuværende datagrundlag med en datakvalitetsscore på 4-5. I takt med, at der fremkommer flere individuelle data, eller vi kan modtage relevante data fra f.eks. forsyningselskaber, forbedres datagrundlaget. Vi forventer, at dette vil ske i de kommende år.

Investeringer

Handlingsplan for reduktion af CO₂-aftrykket fra investeringsprodukter rapporteringsåret 2022.

Resume

- CO₂-udledning fra investeringsprodukter i Lokal Puljeinvest er opgjort til 3.247,67 ton.
- Med opgørelsen har Sparekassen Djursland fået en indikation af de væsentligste CO₂-udledningskilder på investeringsområdet.
- Sparekassen vil i 2023 fortsat bidrage til en bæredygtig omstilling af samfundet ved at have endnu mere fokus på bæredygtighed i dialogen med kunderne og ved at sætte fokus på bæredygtige investeringsmuligheder.
- Sparekassen vil fremadrettet have fokus på at indsamle relevante bæredygtighedsdata for derigennem at få et bedre overblik over instituttets bæredygtighedsrisici og reduktionspotentiale, så der på sigt kan opstilles egentlige reduktionsmål for CO₂-aftrykket fra investeringer.

Indledning

På samme vis som det gør sig gældende for udlån, er der lavet en række anbefalinger på investeringsområdet, heriblandt at der udarbejdes en handlingsplan på området.

Nærværende handlingsplan bidrager til opfyldelse af denne anbefaling og afspejler, hvor Sparekassen Djursland står aktuelt. Vores fokus er på at skabe gennemsigtighed med henblik på at kunne identificere de af vores investeringer, hvor der er størst CO₂-reduktionspotentiale.

Sparekassen har i dag stort fokus på at integrere den bæredygtige omstilling som en naturlig del af vores investeringsområde. Dette gøres primært via udbud af bæredygtige investeringsmuligheder gennem samarbejdspartnere som Sparinvest og BankInvest.

Metode og datagrundlag

Til brug for opgørelsen af CO₂-udledningen har Sparekassen Djursland fået materiale fra vores samarbejdspartner Sparinvest, hvor der i første omgang er fokus på klimaaftrykket fra investeringer i Lokal Puljeinvest.

CO₂-aftrykket er beregnet med udgangspunkt i markedsværdi af puljerne inkl. ikke-tilskrevet afkast i Lokal Puljeinvest.

Beregning på udledning er foretaget af vores samarbejdspartner i Sparinvest, og dataindsamling er stadig på et tidligt stadie ift. CO₂-aftryk for de fleste puljers vedkommende.

Dækningsgraden i nedenstående tabel beskriver hvor stor en del af porteføljen der er lavet CO₂-data-dækning på.

Det forventes at der i den kommende årrække vil være stort fokus på området, og dermed vil dækningsgraden forventeligt stige for alle puljer.

Tabel: opgjort CO2e-udledning fra investeringer i Lokal Puljeinvest ultimo 2022

Puljenavn	Valuta	Markedsværdi	Udledningsintensitet CO2e ton/mio. kr.	Udledning (ton CO2e)*	Dækningsgrad
Danske Aktier	DKK	57.938.348,80	8,83	511,37	99,31%
Mixpulje Høj	DKK	127.266.130,77	7,39	940,05	88,34%
Mixpulje Lav	DKK	84.811.261,11	5,09	431,77	80,25%
Mixpulje Maksimum	DKK	20.901.208,50	8,06	168,43	94,89%
Mixpulje Middel	DKK	184.339.521,56	6,39	1.178,03	83,30%
Mixpulje Minimum	DKK	4.099.738,32	4,40	18,03	78,46%
Total		479.356.209,06	40,16	3.247,67	

* Total CO2-emissioner i ton CO2-ækvivalenter (CO2e)

Som tabellen viser, er der opgjort CO2e-udledninger fra investeringer i Lokal Puljeinvest svarende til 479,36 mio. kr. Udledningen fra disse udlån er opgjort til 3.247,67 ton CO2e. Dette svarer til en udledningsintensitet på 40,16.

Reduktionsmål

Opgørelser af CO2-udledninger er fortsat på et tidligt stadie, og der er – som beskrevet ovenfor – væsentlige udfordringer med mangel på data. Der er således endnu ikke fastlagt et sikkert udgangspunkt for opgørelsen (opgørelsens basislinje). Sparekassen Djursland finder på den baggrund ikke, at tiden endnu er moden til at opstille egentlige reduktionsmål for reduktion af CO2-udledninger fra vores investeringer. Dette er i øvrigt også i overensstemmelse med Finans Danmarks CO2-model, hvor det anbefales, at der opstilles reduktionsmål, når der er fastlagt en basislinje.

Selvom der endnu ikke kan opstilles egentlige reduktionsmål, er det forventningen, at udledningsintensiteten vil reduceres fremover. Det skyldes bl.a., at kundernes stigende efterspørgsel efter bæredygtige investeringsmuligheder vil præge markedet således udbuddet på området vil øges naturligt.

Konkrete tiltag

Ovenstående opgørelse af CO2-udledningen på investeringsområdet er fortsat ubekendt land for de fleste pengeinstitutter, men Sparekassen vil bruge denne som udgangspunkt for det fremtidige arbejde på området. Det forventes at der den kommende årrække vil være fokus på forbedring af data, og Sparekassen er opmærksom på at beregningerne for CO2-aftryk med stor sandsynlighed vil blive mere omfattende med tiden.

Allerede på nuværende tidspunkt benytter rådgiverne værktøjer der er med til at identificere kundernes bæredygtighedsprofil på investeringsområdet, og Sparekassen har igangsat målrettede uddannelsesaktiviteter for flere rådgivere, således vi er bedst muligt klædt på til dialogen med kunderne.

Der vil, som på udlånsområdet, være fokus på at indsamle relevant bæredygtighedsdata, med henblik på at skabe et bedre overblik over Sparekassens reduktionspotentialer, således vi på sigt kan skabe egentlige reduktionsmål på investeringsområdet.

Datakvalitet

Datakvaliteten bag de CO₂-aftryk, der er beregnet i denne handlingsplan, er endnu ikke tilfredsstillende, idet vi kun har sparsomme oplysninger på det reelle CO₂-aftryk på investeringsområdet. Denne handlingsplan er udarbejdet med udgangspunkt i data hvor den gennemsnitlige dækningsgrad ligger på 87,4%, og hvor det samtidig kun omhandler Sparekassens portefølje i Lokal Puljeinvest.

I takt med øgede krav til investeringsudbydere, forventer Sparekassen at datakvaliteten vil stige i den kommende årrække.

Samlet konklusion for udlån og investering

Med baggrund i den data der for nuværende er til rådighed, har Sparekassen opgjort det samlede CO₂-aftryk til 10.494,67 ton, fsva. områderne billån, erhvervslån, og investeringer i Lokal Puljeinvest.

Dette tal vil forventeligt stige i den kommende årrække, på trods af den øgede fokus på området. Dette vil primært være tilfældet pga. den mangelfulde data, da vi eksempelvis forventer at kunne opgøre CO₂-aftrykket for boliglån for regnskabsåret 2023 i næste års rapport, hvilket derfor naturligt vil øge aftrykket da tallet for 2022 for nuværende er 0.

Konklusionen vil være at Sparekassen uafhængigt af mangelfulde data, fortsat vil bidrage internt såvel som eksternt til et øget fokus på ESG-området.

Oplysning om ledelseshverv

Sparekassens bestyrelses- og direktionsmedlemmer beklæder følgende andre ledelseshverv:

Bestyrelsesmedlem Torben V. Blach

Bestyrelsesmedlem i: Fonden for Søby Sparekasse, CVR nr. 24256081

Bestyrelsesmedlem Allan Thorhaug

Øvrige hverv: CFO i Energy Solution A/S CVR nr. 34585997

Bestyrelsesmedlem Niels Ole Birk Nielsen

Bestyrelsesmedlem i: Reno Djurs I/S, CVR nr. 20217472
ELRO Fonden, CVR nr. 35413316
Vivild Varmeværk a.m.b.a., CVR nr. 70555018

Bestyrelsesmedlem Christian Greve

Bestyrelsesmedlem i: Fonden Hummelmosen, CVR.nr. 12412835

Bestyrelsesmedlem Erik Møller

Bestyrelsesformand i: Blik og VVS Kaj Dahl Andersen A/S, CVR nr. 14235094
AARHUS VVS A/S, CVR nr. 34600708
Jysk Blik og VVS Kaj Dahl Andersen A/S, CVR nr. 42479543
Egon Hansen & Søn A/S, CVR nr. 34413215
Dronningborg Vandværk f.m.b.a., CVR nr. 18827018
LUMA CONSULT ApS, CVR nr. 38360396
EM Randers ApS, CVR nr. 38360310

Direktør i:

Direktør Peter Lading Sørensen

bestyrelsesmedlem i: Nærpension Forsikringsformidling A/S, CVR.nr. 30591380

Vederlag til ledelse

Ledelsens aflønning er beskrevet på Sparekassens hjemmeside. Sparekassens ledelse har udarbejdet en lønpolitik og praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på Sparekassens risikoprofil. Det fremgår heraf, at der ene og alene er aftalt fast aflønning. www.spardjurs.dk/om-os/

Bestyrelsens forslag til udbytte

Bestyrelsen foreslår at garantkapitalen for 2022 forrentes med 2,5 % svarende til 4,3 mio. kr.

Ledelsesberetning – risikostyring

Risikostyring i Sparekassen Djursland

Der er på alle betydende områder i Sparekassen etableret effektive risikostyringssystemer, som løbende evalueres.

Sparekassen har en tostrengt ledelsesstruktur, og der er mellem bestyrelse og direktionen udarbejdet en skriftlig instruks (§ 70-instruksen), som beskriver direktionens dispositionsmuligheder. Bestyrelsen fastsætter de overordnede politikker, mens direktionen er ansvarlig for den daglige ledelse.

Sparekassens risikoprofil er fastlagt i Sparekassens forretningsmodel, hvor der lægges afgørende vægt på, at der er sammenhæng mellem risici, indtjening, kapital og likviditet. Forretningsmodel, politikker og instrukser behandles af bestyrelsen mindst en gang årligt, og der sker løbende rapportering til Sparekassens bestyrelse om påtagne risici, og om disse risici er i overensstemmelse med den vedtagne forretningsmodel.

Den største risiko i Sparekassen Djursland er kreditrisici på udlån samt markedsrisici afledt af placering af overskudlikviditet. Udlån samt overskydende likviditet udgør langt den største del af aktivsiden, og genererer samtidig en tilsvarende stor del af indtjeningen.

Kreditrisikoen styres via Sparekassens kreditpolitik, der løbende revurderes af Sparekassens bestyrelse.

Sparekassens centrale kreditafdeling følger systematisk op på kreditpolitik, instrukser, bevillingsbeføjelser og forretningsgange.

På markedsrisikoområdet har bestyrelsen vedtaget ikke at besidde børsnoterede aktier indtil videre. Beslutningen er truffet med baggrund i en styrkelse af Sparekassens solvensoverdækning samt for at minimere Sparekassens påtagne risici. Fremadrettet vurderes renterisikoen være den største risiko på markedsrisikoområdet – en risiko, som i bestyrelsens instruks til direktionen er begrænset til at må udgøre 4 % af kapitalgrundlaget.

Risikoforhold

Det overordnede princip for Sparekassen er, at de risici som opstår i forbindelse med driften nøje overvåges, og holdes inden for de af bestyrelsen fastsatte rammer.

De fire primære risikotyper i forbindelse med driften af Sparekassen Djursland er kreditrisikoen på udlånsporteføljen, markedsrisikoen på områderne fonds og valuta, likviditetsrisikoen samt den operationelle risiko.

Kreditrisikoen defineres som risikoen for, at der opstår tab, når debitor skal tilbagebetale lån og kreditter ved forfald.

Markedsrisikoen defineres som risikoen for, at markedsværdien af en finansiel fordring ændres som følge af ændringer i rentesatser samt værdipapir- og valutakurser.

Sparekassen Djurslands likviditetsrisiko defineres som risikoen for tab som følge af manglende tilstrækkelig likviditet til opfyldelse af Sparekassens forpligtelser både generelt og i henhold til LCR. Det gælder således, at der til enhver tid skal være den tilstrækkelige likviditet på både kort og på længere sigt. Ved operationel risiko forstås risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Kreditrisici

Sparekassen Djursland tilstræber ved långivning at sikre en passende spredning på kunder og brancher, således at enkeltengagementer ikke udgør nogen risiko for Sparekassens eksistens. Sparekassen har bl.a. en målsætning om, at en enkelt branche maksimalt må udgøre 10 % af Sparekassens samlede udlån og garantier, og at samlet eksponering mod erhvervs-kunder maksimalt må udgøre 45%.

Fordelingen på brancher vurderes af Sparekassens ledelse som værende fornuftig. Det vurderes, at ingen branche vil kunne true Sparekassen på trods af den nuværende økonomiske situation.

Sparekassens kreditpolitik har bl.a. til formål at sikre et afbalanceret forhold mellem indtjening og risiko, at kreditgivning skal være baseret på indsigt i kundernes økonomiske forhold, at kreditværdighed er et væsentligt parameter, og at der gerne skal være tale om langvarige kunderelationer.

Sparekassens kreditpolitik foreskriver bl.a. attraktive kundetyper, ønske til geografisk eksponering, maksimal eksponering på branche, andel af store eksponeringer, og krav til kunders egenfinansiering.

Politikken er udmøntet i en instruks til den ansvarlige for kreditområdet (kreditchefen), som sikrer at kreditpolitikken overholdes, og varetager den daglige styring af Sparekassens kreditrisiko.

Kreditchefens beføjelser er nøje beskrevet i nævnte instruks, og endvidere er kontrolfunktioner og rapporteringskrav beskrevet, bl.a. at restancer og overtræk følges nøje. Restancerne er på et meget beskedent niveau, idet overtræk og restancer over 30 dage ultimo 2022 kan opgøres til 1,1 mio. kr.

Kreditmæssig koncentration og bonitet

Sparekassens kreditpolitik foreskriver, at der med baggrund i Tilsynsdiamantens pejlemærke for store eksponeringer styres efter, at summen af de 20 største eksponeringer aldrig overstiger 150 % af Sparekassens egentlige kernekapital. Ultimo 2022 kan pejlemærket opgøres til 82,7 %, og dermed overholdes kreditpolitikken på dette punkt.

Sparekassen overvåger løbende kvaliteten af udlån og tilhørende sikkerheder, og ved styring og kontrol af bl.a. overtræk, er Sparekassen hele tiden på forkant i forhold til faresignaler og risikotegn.

Markedsrisici

Som led i Sparekassens handel med og beholdning af værdipapirer og valuta opstår der markedsrisici. Indgåelse af markedsrisiko er en del af Sparekassens aktiviteter, og af betydning for indtjeningen.

Sparekassens bestyrelse fastlægger den overordnede politik, og i instruks er der sket videredelegering.

For hver risikotype inden for markedsrisikoen er der fastsat konkrete rammer, og det indgår således ved en risikovurdering, at der skal være et fornuftigt og velafbalanceret forhold mellem risici og afkast.

Politikken foreskriver bl.a.:

- renterisikoen må ikke overstige 4 % af kernekapitalen efter fradrag inden for handelsbeholdningen, og 3 % uden for handelsbeholdningen
- valutarisikoen må ikke overstige 3 % af kernekapitalen efter fradrag
- ønsker at deltage i sektorens normale fordeling og tegning i sektorejede selskaber
- intet ønske om at indgå positioner i noterede udenlandske aktier.

Administrationsafdelingen kontrollerer hver måned, at grænserne i instruksen er overholdt, og der rapporteres på grænserne til Sparekassens bestyrelse.

Porteføljepleje Sparekassens beholdning af obligationer er outsourcet til SparInvest. Sparekassen modtager månedsvi rapportering om de outsourcete beholdninger.

Sparekassen er medejer af forskellige sektorselskaber via ejerandele i DLR Kredit A/S, PRAS A/S, BankInvest Holding A/S, SparInvest Holdings SE, Egnsinvest Holding A/S, Factor Insurance Brokers A/S, BOKIS A/S og SDC A/S.

Besiddelserne kan sammenlignes med datterselskaber, og ejerandelene anses derfor ikke som værende en del af Sparekassens aktierisiko, som er opgjort i note 26. Som det fremgår af noten er kursudsving på noterede aktier i sektorejede selskaber en faktor, som kan påvirke Sparekassen i væsentlig grad.

Endvidere fremgår det af note 27, at Sparekassens renterisiko er faldet væsentligt fra 3,1 % i 2021 til 1,6 % i 2022. Beholdningen udgøres fortsat af obligationer udstedt af primært danske realkreditinstitutter. Risikoen ønskes fortsat lav henset til beholdningens sammensætning – en sammensætning som løbende tilpasses kravene til likviditet i LCR.

Likviditetsrisiko

Sparekassens bestyrelse fastlægger den overordnede politik.

For at sikre at den til enhver tid nødvendige likviditet vil være til stede, opgøres Sparekassens likviditetsbehov løbende i henhold LCR-krav.

Det er Sparekassens målsætning at have et solidt likviditetsberedskab med en overdækning, der til enhver tid sikrer Sparekassens likviditet i forhold til kravene i LCR.

I politikken foreskrives, at Sparekassens likviditetsrisiko skal være forsvarlig, hvilket bl.a. indebærer:

- at likviditetsoverdækningen skal være på mindst 550 %
- at denne overdækning kan fastholdes måned for måned ved en fremskrivning af de forventede betalingsstrømme på et års sigt
- at likviditetsberedskabet er så robust, at der under et foreskrevet stress-scenarium vil være likviditet nok til at overholde det til enhver tid gældende LCR-dækningskrav i en periode på 12 måneder.

Likviditetsberedskabet i.h.t. LCR udgøres i al væsentlighed af realkreditobligationer med stor likviditet og høj kreditkvalitet (level 1 assets).

Bestyrelsen vurderer politikken mindst en gang årligt, og foretager de nødvendige tilpasninger efter indstilling fra direktionen, som ligeledes løbende rapporterer om væsentlige ændringer i likviditetseller fundingsforhold.

Af note 25 fremgår Sparekassens valutarisiko. Risikoen er 0,6 % i 2022 mod 0,5 % i 2021. Risikoen er primært relateret til EUR og GBP. Sparekassen anser risikoen for minimal.

Den operationelle risiko

Sparekassen har med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici udarbejdet flere politikker. En central del heraf er IT-sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til IT og personale, ligesom den stiller en række minimumskrav til håndtering af følsomme oplysninger. IT-sikkerhedspolitikken indeholder desuden nødplaner for IT, som skal begrænse tab i tilfælde af manglende IT-faciliteter eller anden lignende krisesituation. Sparekassen har endvidere fået gennemgået IT sikkerheden af et eksternt firma. Konklusionerne og anbefalingerne herfra indgår i Sparekassens løbende kontrol og opfølgning.

Sparekassen ønsker et betryggende kontrolmiljø, og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvordan kontrol skal foregå. Der er udarbejdet skriftlige arbejdsgange med henblik på at minimere afhængighed af enkeltpersoner. Sparekassen samarbejder desuden med større finansielle institutter, der vil kunne stille faglig kapacitet til rådighed ved behov herfor, ligesom der vil kunne trækkes på hjælp fra andre sparekasser, der samarbejdes med i erfa-grupper.

Den nødvendige faglige ekspertise sikres gennem en høj grad af løbende faglig kompetenceudvikling, og gennem tiltrækning af kompetente nye medarbejdere udefra, der kan bidrage til vedligeholde og højne det faglige niveau.

Sparekassen har udpeget en hvidvask-, en compliance- og en risikoansvarlig, fordelt på forskellige personer, som alle skal medvirke til at sikre, at Sparekassen til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

Der arbejdes med modeller og metoder som led i kapitaldækningsreglerne. Det er Sparekassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Strategiske alliancer og samarbejdspartnere

Sparekassen Djursland har indgået en række strategiske alliancer med eksterne samarbejdspartnere. Aftalerne gør det muligt, at Sparekassen kan tilbyde kunderne en meget bred palette af alle typer af finansielle ydelser. Sparekassen har således ikke udgifter til at skulle etablere funktionerne, og skal heller ikke have kompetencer til drift af funktionerne.

Det er selvfølgelig aftaler, der er til gavn for begge parter. Sparekassen modtager således gebyrer, provisionsindtægter, kurtage m.v. fra samarbejdspartnerne. Indtægterne medtages i regnskabet under posten gebyrer- og provisionsindtægter.

De væsentligste samarbejdspartnere er følgende:

- Sparekassen Kronjylland er en betydende og primær samarbejdspartner for Sparekassen. Clearing af transaktioner samt kunders overførsler til og fra udlandet foretages via Sparekassen Kronjylland. Sparekassen Kronjylland varetager tillige fondsfunktionen for Sparekassen Djursland med formidling og afvikling af kundernes handler således, at Sparekassen ikke selv har behov for at være fondshandler.
- Totalkredit A/S og DLR Kredit A/S er Sparekassens alliancepartnere når det gælder realkreditfinansiering. Sparekassen ejer en relativt stor post aktier i DLR Kredit A/S. Totalkredit anvendes ved privatkunders finansiering af fritids- og ejerboliger, medens DLR Kredit anvendes ved finansiering af landbrugs- og boligudlejningsejendomme m.m.
- Privatsikring A/S, Nærpension A/S og TopDanmark Forsikring A/S er alliancepartnere omkring Sparekassens udbud af forsikringer. Privatsikring A/S anvendes ved tegning af skadesforsikringer medens AP Pension og TopDanmark anvendes til Sparekassens forskellige udbud af gruppelevsfor- sikringer m.v.
- SparInvest og BankInvest er primære leverandører, når Sparekassen sælger beviser i investeringsforeninger. Foreningerne har alle mange forskellige afdelinger med hver sit særpræg, således at Sparekassen altid kan finde en afdeling, der passer til kundens ønske og behov. Sparekassen er aktionærer i BankInvest Holding A/S og SparInvest Holdings SE. Endvidere er SparInvest Sparekassens samarbejdspartner, når Sparekassens kunder vælger at placere deres pensionsopsparing i puljer. SparInvest udbyder en række puljer, således at kunderne kan finde en investering, som passer til deres risikoprofil.
- KroneKapital er Sparekassens samarbejdspartner på Leasing området. Kronekapital formidler leasingaftaler for både Sparekassens private og erhvervs-kunder.

Øvrige leverandører af ydelser

Sparekassen samarbejder med en række øvrige selskaber og finansielle institutioner m.v., der sikrer Sparekassens produktudbud. Disse er bl.a. Nets A/S (betalingsformidling), VP Securities, BOKIS A/S, VISA International (Visa-Dankort), MasterCard A/S, SDC A/S.

Resultatopgørelse

Note	Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
4	Renteindtægter	68.627	62.944
5	Negative renteindtægter	1.797	2.033
6	Renteudgifter	4.024	3.046
7	Negative renteudgifter	8.508	8.999
	Netto renteindtægter	71.314	66.864
	Udbytte af aktier mv.	1.198	701
8	Gebyrer og provisionsindtægter	74.182	65.384
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	2.078	2.405
	Netto rente- og gebyrindtægter	144.616	130.544
9	Kursreguleringer	-31.055	-1.137
	Andre driftsindtægter	88	35
10	Udgifter til personale og administration	105.202	105.505
15-17	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	4.504	5.895
	Andre driftsudgifter	48	0
11	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-5.103	-4.633
	Resultat før skat	8.998	22.675
12	Skat	1.115	5.994
	Årets resultat	7.883	16.681
	Totalindkomstopgørelse		
	Årets resultat	7.883	16.681
	Årets totalindkomst	7.883	16.681
	Forslag til resultatdisponering		
	Årets resultat	7.883	16.681
	I alt til disponering	7.883	16.681
	Anvendt til rente garantkapital	4.285	3.188
	Overført resultat	3.598	13.493
	I alt anvendt	7.883	16.681

Balance

Note	Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
	Aktiver		
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbank	436.859	314.942
13	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	141.135	181.301
14	Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	1.191.543	1.215.864
	Obligationer til dagsværdi	1.372.067	1.320.797
	Aktier mv.	122.914	108.836
19	Aktiver tilknyttet puljeordninger	485.670	535.229
15	Immaterielle aktiver	14.994	16.469
16	Grunde og bygninger	29.195	24.404
	– Domicilejendomme	19.815	20.454
	– Domicilejendomme (leasing)	9.379	3.951
17	Øvrige materielle aktiver	3.325	4.836
12	Udskudte skatteaktiver	3.146	347
	Andre aktiver	18.268	21.424
	Periodeafgrænsningsposter	3.285	3.119
	Aktiver i alt	3.822.401	3.747.568
	Passiver		
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	67	68
18	Indlån og anden gæld	2.745.646	2.642.223
19	Indlån i puljeordninger	485.670	535.229
	Andre passiver	69.849	60.311
	Periodeafgrænsningsposter	4.430	4.487
	Gæld i alt	3.305.662	3.242.318
	Hensættelser		
	Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	259	265
11	Hensættelser til tab på garantier	606	1.045
	Andre hensatte forpligtelser	2.381	2.680
	Hensatte forpligtelser i alt	3.246	3.990
20	Efterstillede kapitalindskud	40.000	40.000
	Egenkapital		
	Garantkapital	175.031	168.204
	Overført resultat	294.177	289.868
	Rente af kapital	4.285	3.188
	Egenkapital i alt	473.493	461.260
	Passiver i alt	3.822.401	3.747.568

Egenkapitalopgørelse

Beløb i 1.000 kr.	Garant- kapital	Overført resultat	Rente af kapital	I alt
Egenkapital 1. januar 2021	150.061	275.741	2.786	428.588
Ændringer i året:				
Garantkapital indbetalt (netto)	18.143	0	0	18.143
Udbetalt rente af garantkapital	0	0	-2.769	-2.769
Skatteværdi af rente af garantkapital	0	613	0	613
Foreslået rente af garantkapital	0	-3.188	3.188	0
Reg. afsat rente af garantkapital	0	17	-17	0
Årets resultat	0	16.682	0	16.682
Egenkapital 31. december 2021	168.204	289.868	3.188	461.260
Egenkapital 1. januar 2022	168.204	289.868	3.188	461.260
Ændringer i året:				
Garantkapital indbetalt (netto)	6.827	0	0	6.827
Udbetalt rente af garantkapital	0	0	-3.176	-3.176
Skatteværdi af rente af garantkapital	0	699	0	699
Foreslået rente af garantkapital	0	-4.285	4.285	0
Reg. afsat rente af garantkapital	0	12	-12	0
Årets resultat	0	7.883	0	7.883
Egenkapital 31. december 2022	175.031	294.177	4.285	473.493

Kapitalopgørelse

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Kapitalprocent beregnet som kapitalgrundlag efter fradrag i procent af risikoeksponering i alt	28,1%	23,6%
Kernekapitalprocent beregnet som kernekapital efter fradrag i procent af risikoeksponering i alt	25,6%	21,5%
Egentlig kernekapitalprocent beregnet som egentlig kernekapital efter fradrag i procent af risikoeksponering i alt	25,6%	21,5%
Kapitalsammensætning		
Egenkapital ex. hybrid kernekapital	473.493	461.260
Egentlig kernekapital før fradrag	473.493	461.260
Foreslået rente af garantkapital	-4.285	-3.188
Immaterielle aktiver	-14.994	-16.469
Udskudt aktiveret skatteaktiv	-3.146	-347
Egentlig kernekapital – instrumenter i enheder i den finansielle sektor	-48.405	-34.986
Utilstrækkelig dækning af misligholdte eksponeringer	-2.507	-800
Øvrige fradrag	-3.548	-732
Egentlig kernekapital efter fradrag	396.608	404.738
Supplerende kapital	40.000	40.000
Fradrag supplerende kapital	-2.122	0
Kapitalgrundlag	434.486	444.738
Risikovægtede poster		
Kreditrisiko	1.200.090	1.401.743
Markedsrisiko	109.983	245.342
Operationel risiko	238.804	234.861
Risikovægtede poster i alt	1.548.877	1.881.946

Noter

1. Hoved- og nøgletal.....	42
2. Anvendt regnskabspraksis.....	43
3. Risikostyring	53
4. Renteindtægter.....	56
5. Negative renteindtægter.....	56
6. Renteudgifter.....	56
7. Negative renteudgifter.....	56
8. Gebyr- og provisionsindtægter.....	56
9. Kursreguleringer	56
10. Udgifter til personale og administration	57
11. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v	59
12. Skat	61
13. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.....	61
14. Udlån og tilgodehavender	62
15. Immaterielle aktiver.....	65
16. Grunde og bygninger.....	66
17. Øvrige materielle anlægsaktiver	67
18. Indlån og anden gæld	68
19. Pensionspuljer	68
20. Efterstillede kapitalindskud	68
21. Eventualforpligtelser	69
22. Regnskabsmæssig sikring	69
23. Pantsætninger	69
24. Nærtstående parter	69
25. Valutarisiko	70
26. Aktierisiko	71
27. Renterisiko på gældsinstrumenter	71

1. Hoved- og nøgletal

Resultatopgørelse (1.000 kr.)	2022	2021	2020	2019	2018
Netto rente- og gebyrindtægter	144.616	130.544	125.390	129.695	123.265
Kursreguleringer	-31.055	-1.137	-816	14.291	-922
Andre driftsindtægter	88	35	48	87	991
Udgifter til personale og administration	105.202	105.505	108.080	102.947	98.699
Andre driftsudgifter	48	0	417	1.207	682
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv	-5.103	-4.633	931	3.837	-2.864
Resultat før skat	8.998	22.675	10.231	30.324	22.285
Skat	1.115	5.994	1.233	1.877	3.754
Årets resultat	7.883	16.681	8.998	28.447	18.531
Balance (1.000 kr.)					
Udlån	1.191.543	1.215.864	1.165.791	1.199.692	1.244.403
Indlån	3.231.316	3.177.452	3.040.719	2.819.176	2.671.093
Egenkapital	473.493	461.260	428.591	419.571	371.904
Aktiver i alt	3.822.401	3.747.568	3.579.487	3.325.953	3.131.087
Nøgletal					
Kapitalprocent	28,1	23,6	23,3	21,5	20,0
Kernekapitalprocent	25,6	21,5	21,1	20,1	16,7
Egenkapitalforrentning før skat	1,9	5,1	2,4	7,7	8,3
Egenkapitalforrentning efter skat	1,7	3,8	2,1	7,2	6,7
Indtjening pr. omkostningskrone	1,09	1,21	1,09	1,27	1,27
Renterisiko	1,6	3,1	3,0	3,1	3,1
Valutaposition	0,6	0,6	1,9	1,9	0,5
Valutarisiko	0	0	0	0	0
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån	38,6	40,0	40,7	45,7	49,6
Udlån i forhold til egenkapital	2,5	2,6	2,7	2,7	3,4
Årets udlånsvækst	-2,0	4,4	-2,8	-3,6	3,5
LCR	855	634	2.298	612	786
Summen af store eksponeringer *)	82,7	74,9	80,4	75,4	N/A
Årets nedskrivningsprocent	-0,2	-0,3	0,1	0,2	-0,2
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,9	2,6	3,7	4,6	4,5
Afkastningsgrad, årets resultat i forhold til aktiver	0,2	0,5	0,3	0,9	0,6

* Beregningen følger definitionen i henhold til kravet i Tilsynsdiamanten.

2. Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Årsrapporten er aflagt i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Der er ingen ændringer i anvendt regnskabspraksis for regnskabsåret 2022

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Sparekassen og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når Sparekassen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles materielle og immaterielle aktiver på tidspunkt for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der forekommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb der vedrører regnskabsåret. Endvidere indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Værdistigninger i domicilejendomme indregnes i anden totalindkomst, med mindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen. Sparekassen anvender ikke reglerne om omklassificering af visse finansielle aktiver fra dagsværdi til amortiseret kostpris.

Fastlæggelse af dagsværdi

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter. Dagsværdien af finansielle instrumenter, som der findes et aktivt marked for, fastsættes til lukkekurs på balancedagen eller, hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil.

Fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Aktiver og forpligtelser i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter lukkekursen for valutaen på balancedagen svarende til den af Danmarks Nationalbank offentliggjorte kurs.

Valutaforskelle, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og betalingsdagens henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Samtlige renteindtægter og renteudgifter samt løbende provisioner periodeafgrænses inden for regnskabsåret.

Renteindtægter på udlån som klassificeres som stadie 3 beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger.

Negative renteindtægter og negative renteudgifter præsenteres separat i resultatopgørelsen.

Rente af garantkapital beregnes og afsættes som en overskudsdisponering. Denne overskudsdisponering godkendes af repræsentantskabet i forbindelse med regnskabet godkendelse, hvorefter renten tilskrives garantierne.

Renteindtægter omfatter den periodiserede del af stiftelsesprovisioner m.v., der anses for at være en del af lånets effektive rente. Renteindtægter på nedskrevne udlån indregnes som reducerede nedskrivninger.

Gebyrer og provisioner

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit og DLR opgøres efter en modregningsmodel. Provision for låneetablering indregnes på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at Sparekassen forestår serviceringen og dermed opnår ret til vederlaget. Konstaterede modregningsberettigede tab behandles som en indtægtsreduktion i den periode, hvor der foretages modregning.

Afgivne gebyrer og provisioner behandles regnskabsmæssigt identisk med modtagne gebyrer og provisioner.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens aktiviteter, herunder fortjeneste og tab ved salg af midlertidig overtagne aktiver.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til Sparekassens personale.

Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratiale og fratrædelsesgodtgørelser m.v. er beregnet og afsat i takt med, at retten optjenes under posten lønninger samt hensatte forpligtelser.

Pensionsordninger

Sparekassen har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med hovedparten af medarbejderne. I de bidragsbaserede ordninger indbetales fast bidrag til et af Sparekassen valgt pensionsselskab. Sparekassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter indeholder udgifter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens aktiviteter, herunder bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, i totalindkomstopgørelsen med den del, der kan henføres til anden kapitalindkomst, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen. Posten består desuden af ændring i udskudt skat som følge af vedtaget ændring i fremtidige skatteprocenter.

Aktuel skat er beregnet med udgangspunkt i årets resultat før skat, korrigeret for ikke skattepligtige indtægter og udgifter. Sparekassen er tilmeldt aconto-skatteordningen, og betalt aconto-skat modregnes i skyldig skat.

Såfremt regnskabsåret viser et negativt resultat før skat beregnes og aktiveres udskudt skat – dog under forudsætning af, at kommende års skattepligtige resultater forventes at have en størrelse, der giver mulighed for anvendelse af den udskudte skat.

Udskudt skat beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Det udskudte skatteaktiv er indregnet i balancen under posten udskudte skatteaktiver og er optaget til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver.

Balancen

Klassifikation og måling af finansielle aktiver

Efter IFRS 9 foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver skal klassificeres i en af følgende kategorier:

- finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Sparekassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst. I stedet måles Sparekassens beholdning af obligationer til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Nedskrivning for forventede kredittab

Med de IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier.

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier indregnes som en forpligtelse.

De forventningsbaserede nedskrivningsregler indebærer, at et finansielt aktiv m.v. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives det finansielle aktiv med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres instrumentet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på Sparekassens ratingmodeller i form af PD-modeller, udviklet af datacentralen SDC og Sparekassens interne kreditstyring. Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsendregning i følgende situationer:

- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. og en stigning i 12 måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. eller en stigning i 12 måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. eller derover.
- Hvis et finansielt aktiv har været i restance i mere end 30 dage vurderes det ligeledes, at kreditrisikoen er steget betydeligt.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet tillige tilgodehavender hos danske kreditinstitutter.

En eksponering defineres som værende kreditkreditforringet (stadie 3) samt misligholdt såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Sparekassen vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt.
- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, låntager har begået kontraktbrud, Sparekassen har ydet låntager lempelser i vilkårene som følge af låntagers økonomiske vanskeligheder eller det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- Eksponeringen har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Dog gælder det, at finansielle aktiver, hvor kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, eller hvor Sparekassen har ydet lempeligere vilkår på grund af kundens økonomiske vanskeligheder, fastholdes i stadie 2, såfremt der ikke forventes tab i det mest sandsynlige scenarie.

Den definition af kreditforringet og misligholdelse, som Sparekassen anvender ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse.

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra større svage stadie 2 eksponeringer, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer. Kvartalsvis vurderes det, om de største eksponeringer, hvilket Sparekassen Djursland har defineret som eksponeringer større end 2 % af Sparekassens justerede kapitalgrundlag, har den rigtige stadie/nedskrivningsberegning i modelberegningen.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), som udvikles og vedligeholdes på Sparekassens datacentral SDC, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter, og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover to år under normale forhold foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en langtidsligevægt i form af et normalt niveau. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10.

Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher. Sparekassen foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi, og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender og gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender og gæld måles til amortiseret kostpris.

Måling af udlån

Udlån og tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi med fradrag af stiftelsesgebyrer m.v. og nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Stiftelsesprovisioner m.v., der sidestilles med en løbende rentebetaling, og dermed betragtes som en integreret del af den effektive rente for lånet, periodiseres over løbetiden for det enkelte lån.

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- Stadie 2 omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i aktivets levetid.
- Stadie 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet beregnet ud fra tre scenarier i aktivets levetid

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes under hensatte forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

Obligationer og aktier m.v.

Værdipapirer, der er noteret på en børs, måles til dagsværdi fastsat ud fra lukkekursen på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdi.

Unoterede aktier måles ligeledes til dagsværdi. Dagsværdien for unoterede aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler o. lign. eller alternativt kapitalværdiberegninger. Unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris. Sparekassens unoterede aktier omfatter aktier i sektorejede selskaber, og de beregnede dagsværdier herpå offentliggøres hvert kvartal af Lokale Pengeinstitutter med kommentarer og forudsætninger for beregningerne.

Alle løbende værdireguleringer på børsnoterede og unoterede værdipapirer føres i resultatopgørelsen under posten kursreguleringer.

Immaterielle aktiver

Goodwill

Erhvervet goodwill indregnes til kostpris med fradrag af akkumulerede nedskrivninger for værdiforringelse. Der foretages ikke afskrivning af goodwill.

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill allokeres til Sparekassens pengestrømsfrembringende enheder på overtagelsestidspunktet. Fastlæggelse af pengestrømsfrembringende enheder følger den ledelsesmæssige struktur og interne økonomistyring.

Goodwill afskrives ikke, men for hver pengestrømsfrembringende enhed testes goodwill for værdiforringelse mindst en gang årligt. Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi over resultatopgørelsen, såfremt den regnskabsmæssige værdi af den pengestrømsgenererende enheds nettoaktiver overstiger den højeste værdi af nettosalgspris og nytteværdi, der svarer til nutidsværdien af forventede fremtidige pengestrømme fra enheden.

Kunderelationer

Kunderelationer erhvervet i forbindelse med virksomhedsovertagelse indregnes til kostpris, og afskrives lineært over den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger 10 år. Den økonomiske brugstid afhænger af kundeloyalitet. Brugstiden revurderes årligt. Ændringer i afskrivninger som følge af ændring i brugstiden indregnes fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssige skøn.

Der foretages nedskrivningstest af kunderelationer, når der er indikation på værdifald eller mindst en gang årligt. Der nedskrives i så fald til nytteværdien.

Nedskrivninger på goodwill og kunderelationer indregnes i resultatopgørelsen og tilbageføres ikke efterfølgende.

Grunde og bygninger

Sparekassen ejer alene domicilejendomme.

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi, hvilket er dagsværdi, opgjort ud fra afkastmetoden, på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Eksterne eksperter vurderinger anvendes som input i den samlede vurdering.

Afskrivninger på bygninger beregnes lineært med 2 % p.a. svarende til en forventet brugstid på 50 år og med en evt. scrapværdi. Afskrivningen af særlige installationer i bygninger sker over 20 – 25 år. Der afskrives ikke på grunde.

Afskrivninger og nedskrivning ved værdiforringelse indregnes i resultatopgørelsen under posten afskrivninger, medens eventuelle opskrivninger indregnes i anden totalindkomst – med fradrag af udskudt skat, og bindes under posten opskrivningsshenlæggelser. Såfremt der er foretaget opskrivninger på en ejendom, der er indregnet i opskrivningsshenlæggelser, og hvor der efterfølgende foretages nedskrivninger på samme ejendom, modregnes nedskrivningen i anden totalindkomst i den tidligere foretagne opskrivningsshenlæggelse.

Såfremt en tidligere nedskrevet ejendom efterfølgende opskrives, indtægtsføres opskrivningen over resultatopgørelsen indtil hele den foretagne nedskrivning er tilbageført.

Leasingkontrakter vedrørende domicilejendomme indregnes ved første måling til nettoværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger. Efterfølgende måles leasede domicilejendomme til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver, der består af driftsmidler, måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og nedskrivninger for eventuelle værdiforringelse. Afskrivningerne beregnes ud fra aktivernes forventede brugstid.

Afskrivninger og værdiforringelse indregnes i resultatopgørelsen under posten af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver.

Andre aktiver og passiver

Andre aktiver omfatter indtægter vedrørende regnskabsåret herunder renter, hvor betaling først modtages efter regnskabsårets udløb, samt aktiver der ikke henhører under andre aktivposter.

Andre passiver omfatter passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter leasingforpligtelser og udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter.

Regnskabsposterne måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Periodeafgrænsningsposter under passiver omfatter indtægter vedrørende senere regnskabsperioder, som er indgået før regnskabsårets afslutning, herunder modtagne renter og provisioner.

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser, garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres som nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser omfatter forpligtelser vedrørende personale, herunder jubilæumsgratiale m.v.

Garantier

De af Sparekassen afgivne garantier, specificeres i noterne under posten eventualforpligtelser. Såfremt det vurderes mest sandsynligt, at en garantiforpligtelse vil påføre Sparekassen et tab, hensættes forpligtelsen hertil under passivposten hensatte forpligtelser, og beløbet udgiftsføres i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.

Egenkapital

Renter af garantkapital optages under posten overskudsdisponering. Sparekassens ledelse beslutter på repræsentantskabsmøde i forbindelse med godkendelse af årsrapporten, hvorvidt årets resultat berettiger til udbetaling af garantrente. Garantrente vedrørende regnskabsåret 2022 udbetales således i 2023 efter afholdelse af repræsentantskabsmødet.

Nettobeløbet ved udstedelsen indregnes som en stigning i egenkapitalen. Betaling af renter behandles som udbytte, og indregnes direkte i egenkapitalen på det tidspunkt forpligtelsen opstår.

Ved Sparekassens indfrielse af obligationerne vil egenkapitalen på indfrielsestidspunktet blive reduceret med indfrielsesbeløbet.

Hoved- og nøgletal

De i noterne anførte hoved- og nøgletal er opstillet og beregnet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom.

Regnskabsmæssige skøn og væsentlige usikkerheder

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelsen forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger af fremtidige forhold, som har væsentlig indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser.

De omtalte skøn og vurderinger er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige, men som selvfølgelig er usikre og uforudsigelige. At foretage skøn, som involverer kundeforhold og andre modparter, vil i sagens natur være forbundet med usikkerhed.

Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med indregning og måling, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten for 2022, er følgende:

- nedskrivning på udlån og tilgodehavender og hensættelser til tab på garantier
- værdiansættelse af immaterielle aktiver
- værdiansættelse af domicilejendomme
- værdiansættelse af sektoraktier.

Måling af udlån

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den ovennævnte beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Dette gør, at ledelsen har foretaget en række nye skøn forbundet med opgørelsen af nedskrivningerne for 2022, herunder makroøkonomiske skøn baseret på en fremadskuende makroøkonomisk modul, der er udviklet og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter.

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet i samfundet. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling inden for brancher, som landbrug, hvor Sparekassen har betydelige eksponeringer, kan medføre yderligere nedskrivninger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Værdierne på særligt landbrugsaktiver er fastlagt i et illikvidt marked, hvor kendskab til reelle handels- og belåningsværdier er meget sparsomme. Således konstaterer Sparekassen stort set ingen handel med aktiver som den type aktiver, der indgår i beregningerne af nedskrivningsbehovet på især denne type låntagere. En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugsengagementer er værdien af landbrugsjorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugseksponeringer, hvor der er vurderet at være OIK, er der ikke anvendt højere HA-priser end de af Finanstilsynet udmeldte maksimumpriser.

Endvidere kan ændringer i de anvendte værdier på staldpladser mv. kræve yderligere nedskrivninger, og det kan ikke afvises at sådanne ændringer vil være væsentlige.

Vi skal endvidere fremhæve, at særligt inden for landbrug kan en fornyet negativ udvikling medføre yderligere nedskrivninger, herunder ved ændring af de forudsætninger og skøn, der ligger til grund for nedskrivninger inden for dette område.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom de på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer, at en række boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

For opgørelse af sikkerhedsværdier for private boliger anvendes der en vurdering fastsat af en vurderingssagkyndig ud fra kendskab til handler i det pågældende område og boligens stand.

Hensættelse til tab på garantier, hvor der er væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at der skal betales på den afgivne garanti, er ligeledes behæftet med usikkerhed.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. Fastlæggelsen af det ledelsesmæssige skøn er foretaget ud fra en konkret vurdering af det enkelte segment. Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse for disse låntagere, og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er forbundet med skøn. De ledelsesmæssige skøn relaterer sig især til den makroøkonomiske situation som følge af krigen i Ukraine og de afledte effekter heraf.

Nedskrivningstest på goodwill og kunderelationer indebærer skøn over, hvorledes de dele af Sparekassen, som goodwill og kunderelationer relaterer sig til, vil være i stand til at generere positive pengestrømme til at understøtte værdien af goodwill og kunderelationer. Skønnet over de forventede fremtidige pengestrømme medfører en vis usikkerhed. Den fremtidige usikkerhed er indregnet i diskonteringsrenten.

Værdifastsættelse af domicilejendomme

For domicilejendomme er der væsentlige skøn forbundet med fastlæggelse af den omvurderede værdi. Skønnet knytter sig især til fastlæggelsen af afkast og markedsleje.

Værdiansættelse af sektoraktier

Sektoraktierne værdiansættes til dagsværdi. Sektoren modtager ultimo hvert kvartal oplysning om dagsværdien i de væsentligste fællesejede selskaber fra Lokale Pengeinstitutter på baggrund af oplysninger fra selskaberne. Sparekassen anvender disse kurser. Kurserne er forbundet med en vis usikkerhed idet målingen kun i mindre grad er baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at der for en række unoterede aktier ikke har været omsætning heri i en årrække. Ved omfordeling af sektoraktier anvendes omfordelingskursen som dagsværdi. Målingen er således forbundet med usikkerhed.

3. Risikostyring

Sparekassens virksomhed medfører, at Sparekassen er eksponeret overfor forskellige risikotyper: kreditrisici, markedsrisici, likviditetsrisici og operationelle risici.

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af, at kunderne helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser over for Sparekassen.

Markedsrisikoen er risikoen for, at markedsværdien af Sparekassens aktiver og forpligtelser ændres som følge af forandringer i markedsforholdene.

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af fejl i interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser.

Det er Sparekassens overordnede politik, at Sparekassen alene påtager sig risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som Sparekassen drives efter, og som Sparekassen har de fornødne kompetencemæssige ressourcer til.

Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af risici, som påvirker Sparekassen.

Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen. Den daglige styring foretages af direktionen, der kan uddelegere denne til medarbejderne.

Kreditrisici

En af de væsentligste risici i Sparekassen er kreditrisikoen. Sparekassens bestyrelse har fastlagt politikker og instrukser med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter ligger indenfor de vedtagne rammer og forventet sikkerhed. Der er endvidere fastlagt politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til de enkelte kreditinstitutter, som Sparekassen har forretninger med. Sparekassen tilstræber ved långivning at sikre en passende spredning på kunder og brancher, således at enkelte eksponeringer eller brancher ikke kan påvirke Sparekassens handlefrihed. Det er således Sparekassens målsætning at erhvervsudlån til en enkelt branche ikke overstiger 10 % af Sparekassens samlede udlån og garantier før fradrag af nedskrivninger.

Erhvervsudlån må i alt maksimalt udgøre 45 % af Sparekassens udlån og garantier før fradrag af nedskrivninger. Sparekassens udlån og garantier fordelt på brancher fremgår af note 14.

Sparekassen tilstræber at opnå tilstrækkelig sikkerhed til, at afdække risikoen i de enkelte eksponeringer, ligesom der tilstræbes en passende spredning i typerne af sikkerheder. I forbindelse med sikkerheder er det væsentligt for Sparekassen at opnå tilstrækkelig sikkerhed uanset sikkerhedens type, og uanset om det giver mulighed for modregning i forbindelse med opgørelse af kreditrisikoen i solvensopgørelsen.

Ved kreditgivning til private er de vigtigste sikkerhedstyper fast ejendom, værdipapirer og køretøjer.

Ved kreditgivning til erhvervs kunder er de vigtigste sikkerhedstyper fast ejendom, værdipapirer, driftsmidler og varelagre.

Sparekassens største udlån til en enkelt branche er til landbrug. Sparekassens væsentligste landbrugs-eksponeringer er alle individuelt vurderet, og nedskrivningsbehovet vurderes som værende tilstrækkeligt.

Kreditstyring

Sparekassen følger løbende eksponeringer på individuel basis. Udviser eksponeringen observerbar indikation for kreditforringelse, bliver der foretaget nedskrivning på eksponeringen. Sparekassen har historisk set haft en realistisk kreditpolitik, og vil også i fremtiden fokusere på en effektiv styring af udlånsporteføljen.

I forbindelse med kreditgivning tilstræbes, at Sparekassen har den højest opnåelige sikkerhedsmæssige afdækning af risikoen på eksponeringen.

Kreditbonitet

Sparekassens eksponeringer opdeles i de kreditboniteter (3, 2a, 2b, 2c og 1), der er defineret af Finanstilsynet. Sparekassen tilpasser løbende sine krav til eksponeringernes bonitet i forhold til de aktuelle økonomiske vilkår.

Kreditkvalitet

Sparekassens eksponeringer opdeles efter, om de er NPE (non-performing exposure) eller performing, hvor NPE er misligholdte eksponeringer. NPE dækker over eksponeringer, hvor en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

- eksponeringen har været i restance i mere end 90 dage
- eksponeringen er kategoriseret som unlikely to pay (UTP)
- eksponeringen er stadie 3 efter nedskrivningsreglerne.

Inden for NPE findes underkategorier med strengere definitioner for misligholdelse – eksempelvis begreber som objektiv indikation på kreditforringelse (OIK), kreditlempelser samt IFRS 9 stadie 2 svag og stadie 3.

Kreditlempelser er defineret som en ændring i lånevilkårene eller en fuldstændig/delvis refinansiering af en lånekontrakt, der ikke ville være givet/gennemført, hvis ikke eksponeringen havde været i økonomiske problemer. Ved disse hændelser vil kunderådgiveren kategorisere kunden som kreditlempet.

Siden 30. juni 2021 har NPE-bagstopper skullet fradrages i Sparekassens egentlige kernekapital. NPE-bagstopperen er en del af CRR II-reglerne og indebærer, at misligholdt eksponeringer indenfor en tidsperiode på maksimalt 10 år, fuldt ud skal fradrages i den egentlige kernekapital, hvis ikke eksponeringerne er fuldt nedskrevet.

Sparekassens fradrag for NPE-bagstopperen pr. 31. december 2022 udgør 2,5 mio. kr. Fradraget forøges som årene går, og Sparekassen holder derfor løbende øje med udviklingen i NPE-bagstopperen, ligesom der arbejdes med en fremskrivning og en behandling af denne.

NPL-ratio beskriver andelen af nødlidende udlån. D.v.s. udlån, som opfylder NPE-definitionen beskrevet ovenfor i forhold til det samlede udlån. Hvis ratioen er 5,0 % eller derover, skal Sparekassen vedtage og gennemføre en strategi for nedbringelsen af disse udlån. Sparekassens NPL-ratio er pr. 31. december 2022 opgjort til 3,8 %.

Kreditrisici er yderligere beskrevet i noterne 11 og 14.

Markedsrisiko

Det er Sparekassens politik, at markedsrisici holdes på et lavt niveau. Sparekassens ledelse har for hver markedsrisikotype fastsat konkrete risikorammer.

Sparekassens udlåns- og indlånsforretning samt mellemværende med andre kreditinstitutter, er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel rentebasis.

Sparekassens valutarisiko er opgjort til 0,0 %. Sparekassens valutarisiko består af risiko på udenlandske papirer (Investeringsforening), samt på beholdning af kontant valuta.

Sparekassen er medejer af en række sektorvirksomheder. Ejerandele i disse virksomheder er forretningsmæssigt relaterede, og anses derfor ikke som værende en del af Sparekassens aktierisiko.

Markeds-, valuta- og aktierisiko: Sparekassens markedsrisici fremgår af note 25, 26 og 27.

Likviditetsrisici

Det er Sparekassens mål, at udlån finansieres af indlån og egenkapital.

Det tilstræbes endvidere, at Sparekassen, såfremt der skulle opstå en likviditetskriser, vil kunne klare de lovpligtige likviditetskrav uden væsentlige træk på ubekræftede lines.

Operationelle risici

Der foretages løbende rapportering til Sparekassens ledelse af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med baggrund i denne rapportering og iagttagelser i øvrigt, foretages der en vurdering af, om forretningsgange m.v. kan justeres og forbedres med henblik på minimering af operationelle risici.

IT-forsyningen, der er det væsentligste område ved vurdering af operationelle risici, er outsourcet til SDC A/S, som Sparekassen er medejer af. IT-sikkerheden vurderes løbende, og der foretages løbende de nødvendige justeringer.

4. Renteindtægter

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.477	0
Udlån og andre tilgodehavender	60.467	56.937
Obligationer	6.683	6.007
I alt renteindtægter	68.627	62.944

5. Negative renteindtægter

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.797	1.768
Indskudsbeviser	0	265
I alt negative renteindtægter	1.797	2.033

6. Renteudgifter

Indlån og anden gæld	1.909	864
Efterstillede kapitalindskud	2.043	2.040
Øvrige renteudgifter	72	142
I alt renteudgifter	4.024	3.046

7. Negative renteudgifter

Kreditinstitutter og centralbanker	210	0
Indlån og anden gæld	8.298	8.999
I alt negative renteudgifter	8.508	8.999

8. Gebyr- og provisionsindtægter

Værdipapirhandel og depoter	6.758	6.399
Betalingsformidling	7.673	7.195
Lånesagsgebyrer	33.660	28.404
Garantiprovision	1.908	2.007
Øvrige gebyrer og provisioner	24.183	21.379
I alt gebyrer og provisionsindtægter	74.182	65.384

9. Kursreguleringer

Obligationer	-37.237	-9.355
Aktier mv.	5.692	7.753
Valuta	446	421
Aktiver tilknyttet puljeordninger	60.505	64.248
Indlån i puljeordninger	-60.505	-64.248
Øvrige aktiver	44	44
I alt kursreguleringer	-31.055	-1.137

10. Udgifter til personale og administration

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Vederlag til bestyrelse	1.533	1.242
Vederlag til bestyrelse i alt	1.533	1.242
Personaleudgifter		
Løn	46.603	45.925
Pension	4.877	4.871
Andre udgifter til social sikring	8.318	8.680
Personaleudgifter i alt	59.798	59.476
Heraf ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil (7 ansatte mod 6 ansatte i 2021):		
Lønninger	5.623	5.445
Pensioner	626	618
Udgifter til social sikring	953	924
I alt	7.202	6.987
Øvrige administrationsudgifter i alt	43.871	44.787
Udgifter til personale og administration i alt	105.202	105.505

Antal beskæftigede

Det gennemsnitlige antal beskæftigede omregnet til heltidsbeskæftigede:

67	74
----	----

Oplysninger om bestyrelsesmedlemmers og direktionens individuelle vederlag fremgår af sparekassens hjemmeside under www.spardjurs.dk/Om-Os.

Pensionstilsagn

Sparekassen har ikke givet pensionstilsagn til nuværende eller forhenværende medlemmer af Sparekassens direktion.

Incitamentsprogrammer

Der er ikke fastsat særlige incitamentsprogrammer for bestyrelse, direktion, medarbejdere eller væsentlige risikotagere.

Aflønning

Sparekassens bestyrelse, direktion og medarbejdere aflønnes alle med fast vederlag. Der sker ikke aflønning af repræsentantskabsmedlemmer.

Revisionshonorar

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Samlet honorar til den repræsentantskabsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision	731	766
Heraf honorar for lovpligtig revision af årsregnskabet	484	575
Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed *	140	191
Honorar for skatterådgivning **	51	0
Honorar andre ydelser ***	56	0

* Andre erklæringsopgaver består af erklæringer til offentlige myndigheder og samarbejdspartnere.

** Skatterådgivning består primært af workshop om moms og afgifter.

*** Andre ydelser består af indregning af overskud og deltagelse i møde med Finanstilsynet.

11. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Stadie 1		
Nedskrivninger primo	3.666	4.338
Nye nedskrivninger, netto	-789	-672
Nedskrivninger ultimo	2.877	3.666
Stadie 2		
Nedskrivninger primo	11.131	29.743
Nye nedskrivninger, netto	5.888	-18.612
Nedskrivninger ultimo	17.019	11.131
Stadie 3		
Nedskrivninger primo	40.236	38.517
Nye nedskrivninger, netto	-5.950	18.699
Tidligere nedskrevet, nu endeligt tabt	-2.061	-18.472
Andre bevægelser	1.905	1.492
Nedskrivninger ultimo	34.130	40.236

Sparekassen har i 2021 afskrevet engagementer herunder aconto afskrivninger, der samlet svarer til 18,4 mio. kr. tilsvarende 2,1 mio. kr. i 2022. Det ledelsesmæssige skøn på udlån udgør i 2022 13,0 mio. kr. heraf indgår 1,3 mio. kr. i stadie 1 (1,0 mio. kr. i 2021) og 11,7 mio. kr. i stadie 2 (8,7 mio. kr. i 2021).

Hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kredittilsagn

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Stadie 1		
Hensættelser primo	280	460
Nye hensættelser, netto	-35	-180
Hensættelser ultimo	245	280
Stadie 2		
Hensættelser primo	646	869
Nye hensættelser, netto	-20	-223
Hensættelser ultimo	626	646
Stadie 3		
Hensættelser primo	2.799	2.671
Nye hensættelser, netto	-683	128
Andre bevægelser	0	0
Hensættelser ultimo	2.116	2.799

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo i alt, ultimo	57.013	58.758
Nedskrivning på udlån og andre tilgodehavender kreditforringet ved første indregning		
Nedskrivning primo	2.666	9.642
Årets bevægelser	-2.250	-6.976
Nedskrivning ultimo	416	2.666
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. indregnet i resultatopgørelsen		
Nye nedskrivninger, netto	-851	-8.079
Tab uden forudgående nedskrivning	455	982
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-3.969	-2.739
Indregnet i resultatopgørelsen	-4.365	-4.358
Hensættelser til tab på garantier og trukne kreditfaciliteter indregnet i resultatopgørelsen		
Nye hensættelser, netto	-738	-275
Indregnet i resultatopgørelsen	-738	-275
Nedskrivninger og hensættelser indregnet i resultatopgørelsen i alt	-5.103	-4.633

12. Skat

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Skat af årets skattepligtige indkomst	1.179	3.162
Regulering af aktuel skat tidligere regnskabsår	455	1.498
Regulering af udskudt skat	-1.218	721
Beregnet skat i alt	416	5.381
Skat af egenkapitalbevægelser	699	613
Skat i alt i resultatopgørelsen	1.115	5.994
Effektiv skatteprocent		
Beregning af effektiv skatteprocent		
Selskabsskatteprocent i Danmark	22	22
Regulering for skat af skattefrie indtægter og ikke fradragsberettigede omkostninger m.v.	-10	-2
Ændring af skatteprocent for udskudt skat	-5	0
Regulering af tidligere års skatter	5	6
Effektiv skatteprocent	12	26
Udskudte skatteaktiver		
Hensat primo	347	1.068
Regulering vedrørende tidligere år	1.581	0
Årets regulering	1.218	-721
Udskudte skatteaktiver ultimo	3.146	347
Udskudte skatteaktiver fordeler sig på følgende:		
Materielle aktiver	1.935	877
Immaterielle aktiver	-1.808	-2.831
Udlån	2.822	2.243
Andre aktiver og passiver	197	58
I alt udskudte skatteaktiver	3.146	347

13. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	141.135	181.301
I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	141.135	181.301
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker efter restløbetid		
Anfordring	141.135	181.301
I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	141.135	181.301

14. Udlån og tilgodehavender

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Udlån og tilgodehavender fordelt efter restløbetid		
Anfordring	12.855	13.431
Til og med 3 måneder	58.385	39.237
Over 3 måneder og til og med 1 år	244.108	320.230
Over 1 år og til og med 5 år	365.484	418.541
Over 5 år	510.711	424.425
Udlån og tilgodehavender i alt	1.191.543	1.215.864
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	1.191.543	1.215.864
Udlån og andre tilgodehavender i alt	1.191.543	1.215.864
Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher i procent ultimo året		
Offentlige myndigheder	0,0%	0,0%
Erhverv		
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	7,6%	6,4%
Industri og råstofudvinding	2,3%	1,4%
Energiforsyning	0,3%	0,4%
Bygge- og anlæg	3,4%	3,0%
Handel	5,2%	4,0%
Transport, hoteller og restauranter	1,2%	1,0%
Information og kommunikation	0,1%	0,1%
Finansiering og forsikring	2,7%	2,3%
Fast ejendom	6,3%	4,9%
Øvrige erhverv	4,6%	4,3%
Erhverv i alt	33,7%	27,8%
Private	66,3%	72,2%
Udlån og garantier i alt	100,0%	100,0%

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS 9, (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)

2022

Beløb i 1.000 kr.

Ratingklasse	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringet eksponeringer (OIK)	0	66.392	74.054	140.446
Eksponeringer med væsentlige svagheder (2c)	164.138	23.741	2.806	190.685
Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	772.377	207.850	0	980.227
Eksponeringer med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet (3+2a)	944.200	115.685	0	1.059.885
Total	1.880.714	413.668	76.861	2.371.243

2021

Beløb i 1.000 kr.

Ratingklasse	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringet eksponeringer (OIK)	0	48.319	149.983	198.302
Eksponeringer med væsentlige svagheder (2c)	152.850	34.596	0	187.446
Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	887.968	112.930	0	1.000.898
Eksponeringer med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet (3+2a)	1.154.574	101.429	0	1.256.003
Total	2.195.392	297.274	149.983	2.642.649

Der er i 2022 sket en ikke ubetydelig vandring af Sparekassens eksponeringer, fra stadie 3 til stadie 2 og 2 svag. Vandringen er udtryk for en kombination af, at kundernes bonitet er forbedret, og dermed en fornyet vurdering af tilbagebetalingsevnen.

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og stadier i IFRS 9 (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)

2022

Beløb i 1.000 kr.

Branche	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	154.645	38.636	118	193.399
Industri og råstofudvinding	46.048	8.424	3.217	57.689
Energiforsyning	19.354	2.750	0	22.104
Bygge og anlæg	89.639	16.570	4.738	110.947
Handel	65.770	70.357	14.934	151.061
Transport, hoteller og restauranter	25.413	3.472	1.044	29.929
Information og kommunikation	3.277	1.294	2	4.573
Finansiering og forsikring	49.355	10.500	1.528	61.383
Fast ejendom	117.124	31.871	1.264	150.259
Øvrige erhverv	97.348	22.109	1.403	120.860
Erhverv i alt	667.973	205.983	28.248	902.204
Private	1.212.741	207.685	48.613	1.469.039
Total	1.880.714	413.668	76.861	2.371.243

2021

Beløb i 1.000 kr.

Branche	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	112.776	38.658	28.952	180.386
Industri og råstofudvinding	43.527	8.587	2.085	54.199
Energiforsyning	24.597	0	0	24.597
Bygge og anlæg	92.975	8.572	5.497	107.044
Handel	104.629	16.533	18.580	139.742
Transport, hoteller og restauranter	26.824	541	1.575	28.940
Information og kommunikation	3.427	928	421	4.776
Finansiering og forsikring	50.786	1.168	6.759	58.713
Fast ejendom	123.378	9.439	10.563	143.380
Øvrige erhverv	111.667	14.404	9.074	135.145
Erhverv i alt	694.586	98.830	83.506	876.922
Private	1.500.806	198.444	66.477	1.765.727
Total	2.195.392	297.274	149.983	2.642.649

15. Immaterielle aktiver

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Goodwill		
Kostpris primo	11.090	11.090
Kostpris goodwill ultimo	11.090	11.090
Kunderelationer		
Kostprisen		
Kostpris primo	14.753	14.753
Samlet kostpris ultimo	14.753	14.753
Ned- og afskrivninger		
Ned- og afskrivninger primo	9.372	7.897
Årets ned- og afskrivninger	1.477	1.475
Samlede ned- og afskrivninger ultimo	10.849	9.372
Kunderelationer ultimo i alt	3.904	5.379
Immaterielle aktiver ultimo i alt	14.994	16.469

Der er foretaget impairmenttest af goodwill. Denne gav ikke anledning til nedskrivninger.

16. Grunde og bygninger

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Domicilejendomme		
Omvurderet værdi primo	20.454	22.944
Tilgang	0	253
Afgang	0	-2.033
Årets afskrivninger	639	-710
Omvurderet værdi ultimo	19.815	20.454
 Leasing domicilejendomme		
Leasing aktiver		
Primo	3.951	4.624
Tilgang	8.047	0
Afgang	-2.622	0
Årets tilbageførsler	752	0
Årets afskrivninger	-749	-673
Indregnet værdi ultimo	9.379	3.951
 Leasing forpligtigelser		
Forfald af leasing forpligtigelser		
0-1 år	1.252	650
1-5 år	4.032	2.225
Over 5 år	4.239	1.121
Indregnet værdi ultimo	9.523	3.997

Sparekassen er leasingtager i en række leasingkontrakter, som er indregnet i Sparekassens balance som leasingaktiver under domicilejendomme med 9.379 tkr. Leasinggælden er indregnet under andre passiver med 9.523 tkr.

17. Øvrige materielle anlægsaktiver

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Kostprisen		
Kostpris primo	28.478	29.891
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	772	1.425
Afgang i årets løb	-16.612	-2.838
Samlet kostpris ultimo	12.638	28.478
Ned- og afskrivninger primo	23.642	23.199
Årets afskrivninger	1.810	3.034
Tilbageførte ned- og afskrivninger	-16.139	-2.591
Ned- og afskrivninger ultimo	9.313	23.642
Bogført værdi ultimo	3.325	4.836

Heraf Leasing driftsmidler

Leasing aktiver

Primo	703	219
Tilgang	0	851
Afgang	0	-219
Årets afskrivninger	-425	-148
Indregnet værdi ultimo	278	703

Leasing forpligtigelser

Forfald af leasing forpligtigelser

0-1 år	280	425
1-5 år	0	279
Over 5 år	0	0
Indregnet værdi ultimo	280	704

Sparekassen er leasingtager i en række leasingkontrakter, som er indregnet i Sparekassens balance som en del af driftsmidler med 278 tkr. Leasinggælden er indregnet under andre passiver med 280 tkr.

18. Indlån og anden gæld

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Indlån og anden gæld fordelt på		
Anfordring	2.590.318	2.492.958
Tidsindskud	6	18
Særlige indlånsformer	155.322	149.247
I alt indlån og anden gæld	2.745.646	2.642.223
Indlån og anden gæld fordelt på restløbetider		
Anfordring	2.597.529	2.501.254
Til og med 3 måneder	2.447	2.767
Over 3 måneder og til og med 1 år	7.934	7.075
Over 1 år og til og med 5 år	36.761	39.138
Over 5 år	100.975	91.989
I alt indlån og anden gæld	2.745.646	2.642.223

19. Pensionspuljer

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Aktiver		
Kontantindestående	1.838	873
Investeringsforeningsandele	483.066	532.596
Andet	766	1.760
Aktiver i alt	485.670	535.229
Passiver		
Samlet indlån	485.670	535.229
Passiver i alt	485.670	535.229

20. Efterstillede kapitalindskud

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Efterstillede kapitalindskud, der kan medregnes ved opgørelse af kapitalgrundlaget efter reglerne i CRR	40.000	40.000

Supplerende kapital: 25,0 mio. kr. udstedt 21. august 2019, fast rente 5,00 % p.a. frem til 1. september 2024.

Supplerende kapital: 15,0 mio. kr. udstedt 12. november 2020, fast rente 5,25 % p.a. frem til 12. november 2025.

21. Eventualforpligtelser

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Garantier		
Finansgarantier	174.929	235.844
Tabsgarantier for realkreditlån	290.014	334.419
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	130.274	233.543
Øvrige garantier	70.780	81.426
Garantier i alt	665.997	885.232
Andre forpligtende aftaler		
Udtrædelsesgodtgørelse af SDC		
<p>Sparekassen anvender SDC A/S som datacentral. Ved udtræden af denne aftale inden for aftalens opsigelsesperiode er Sparekassen maksimalt pligtig til at skulle betale et beløb svarende til, hvad der skulle være betalt i løbende år + 60 måneder + Sparekassens andel af imma terielle anlægsaktiver.</p>	125.673	73.503
Andre forpligtende aftaler ialt	125.673	73.503

22. Regnskabsmæssig sikring

Sparekassen har ikke foretaget sikring af poster i balancen ved anvendelse af finansielle instrumenter.

23. Pantsætninger

Sparekassen har ikke stillet pant eller anden sikkerhed i aktiver.

24. Nærtstående parter

Transaktioner med nærtstående parter sker på markedsvilkår

Nærtstående parter med bestemmende indflydelse over Sparekassen

Ingen har bestemmende indflydelse.

Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret

Størrelsen af lån til – samt pant, kaution eller garanti med oplysninger om de væsentligste vilkår – stillet for nedennævnte ledelsesmedlemmer

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Eksponering til ledelsen		
Direktion	2.289	251
Bestyrelse	37.595	19.543
Eksponering til ledelsen i alt	39.884	19.794
Sikkerhedsstillelser		
Direktionen	0	151
Bestyrelsen	28.299	14.803
Sikkerhedsstillelser i alt	28.299	14.954

Væsentlige vilkår

Engagementer med medlemmer af Sparekassens bestyrelse og direktion indgås på sædvanlige forretningsmæssige vilkår, herunder kan oplyses at rentefoden er i intervallet 2,25 % til 9,3 %.

25. Valutarisiko

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Valutakursindikator 1	2.393	2.226
Valutaindikator 1 i % af kernekapital efter fradrag	0,6%	0,5%

Valutarisikoen er udtryk for risikoen for tab på Sparekassens positioner i fremmed valuta, når valutakursen ændrer sig negativt med 2 % i forhold til eksponering.

Valutaindikator 1 beregnes som den største sum af henholdsvis positioner i valuta, hvor Sparekassen har et nettotilgodehavende, og sum af positioner i valuta, hvor Sparekassen har nettogæld. Den største af disse positioner sættes i forhold til kernekapitalen efter fradrag.

Med udgangspunkt i Sparekassens positioner i EUR og øvrige valutaer er kursfølsomheden vurderet i forhold til opgørelsen af en sandsynlig valutakursrisiko. Kursrisikoen i forhold til EUR skønnes at udgøre 2,25 %, GBP 5 % mens kursrisikoen på øvrige valutaer skønnes til at udgøre 12,0 %.

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Positioner i EUR	515	394
Valutarisiko 2,25 %	12	9
Positioner i GBP	1.644	936
Valutarisiko 5 %	82	47
Positioner i andre valutaer	749	1.435
Valutarisiko 12 %	90	172
Negativ effekt på årets resultat før skat	184	228
Negativ effekt på egenkapital	143	178

26. Aktierisiko

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Beholdning unoterede aktier og andre kapitalandele	122.914	108.836
I alt aktieportefølje	122.914	108.836
Aktieeksponering i % af kernekapital efter fradrag	0,0	0,0

Sparekassens aktieeksponering opgøres som Sparekassens beholdning af børsnoterede aktier i % af kernekapitalen efter fradrag. Andre kapitalandele indgår ikke i beregningen, men påvirker Sparekassens aktierisiko, og indgår i den følgende beregning.

Aktierisikoen er udtryk for risikoen for tab på porteføljen, når aktiekurserne falder.

Sandsynlige kurstab opgøres i forhold til et kurstab på 5 % på sektoraktier.

Kursfald på 5 % - sektoraktier	6.146	5.442
Negativ effekt på årets resultat før skat	6.146	5.442
Negativ effekt på egenkapital	6.146	5.442

27. Renterisiko på gældsinstrumenter

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Renterisiko på gældsinstrumenter (fordelt på valutaer)		
DKK	6.285	12.622
I alt renterisiko på positioner	6.285	12.622
Renterisiko i % af kernekapital efter fradrag	1,6%	3,1%

